

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1-50.

TABOR* izhaja vsak dan, razven
nedelje in praznikov, ob 18. uri s
datuma naslednjega dne ter stane
mesečno po ceni D 10.—, za in-
terestno D 18.—, dostavljeno na dom
D 11-50, na izkaznice D 10.—
izdati po dogovoru.
Naročila se pri upravi TABORA*,
MARIBOR, Jurčičeva ulica št. 4.

Posl. na plačana v gotovini.

TABOR

Posamezne številke:
Navadne Din —75,
ob nedeljah Din 1-50.

UREDNIŠTVO se nahaja v Mar-
iboru, Jurčičeva ul. št. 4. L. od-
stopje, telefon intarurb. št. 274.
UPRAVA se nahaja v Jurčičevi
ulici št. 4. priljubljeno, tele-
fon št. 24. — SHS poštnoštevilni
razpis št. 11787.
Na naročila brez denarja se ne
ozira. — Repoklasi se ne vračajo.

Leto: IV.

Maribor, nedelja 25. marca 1923.

Številka: 68

Izziv rodi odpor.

(Dopis z dežele).

Sedem list od devetih je ostalo pri
pravkar izvršenih volitvah brez zastop-
stva v narodni skupščini. V zgubo za na-
predno in državno misel so šli vsi gla-
sovi, ki jih je s svojim nastopom pe-
bral dr. Novačan, in tudi glasovi, ki so
jih volilec izvolil radikali. Naš po-
novni klic po združitvi naprednjakov je
zadel na gluha ušesa. Napreden blok bi
lahko bil imel tri mandate in Nemci bi v
tem slučaju ne dobili mandata. Greh,
storjen z zavrnitvijo predloga za ustvari-
tev naprednega bloka, se je nanaševal
kruteje nego smo mogli domnevati. Na-
cionalni in državni element je potisnjen
v stran in poleg separatistov in dižavi-
sovražnih elementov Koroščevega in Ra-
dičevega kova zastopa naše volilno o-
krožje tudi Nemec. Težjega udarca ni-
simo mogli dobiti. Trda je pest, ki nas naj-
iztrezi. Bolj ko kedaj vpije danes naša
nacionalna stvar po naprednem bloku.
Z združenimi močmi bomo lahko dosegli,
da bo prihodnjico število glasov za nem-
ško listov v naših povsem slovenskih
krajih izginilo.

Nemci pojejo slavo svojem uspehu
in se rogajo nam naprednjakom, ki smo
jim ga s svojo razcepjenostjo omogo-
čili. Z zadovoljivim ironičnim nasmeškom
sledajo na radikale, ki so jih s svojimi
pogajanjimi dvignili na stopnjo političnega
faktorja.

Spregovoriti treba jasno besedo, da
ne bo zmot. Ponovno smo že povdarjali
naše prepričanje, da tisti Nemci ne
bomo čez noč prelevili v Slovence in
da ni pričakovati, da bi ljudje, ki so bili
še pred par leti pangermani, postali v
novi državi takoj navdušeni Jugoslovenci.
Zahtevali pa smo in zahtevamo od naših
nemških govorečih sodržavljancev, da se
zavedajo, da živijo v nacionalni jugoslo-
venski državi, kjer ni mesta za nemško
nacionalno politiko in za nemško eks-
panzijo med naše slovensko ljudstvo. Ne
stojimo na stališču nasilnega iztrebljenja
nemškega življa, ki je ostal v naši dr-
žavi, ker smo mnenja, da bo čas izgladil
nacionalne meje.

Politični nastop Nemcev v nacional-
no-hujšakem smislu pri nas je sam na
sebi izzivalen. Nemške politike v Ju-
goslaviji biti ne more. Nemška ekspanzija,
ki se je pri zadnjih volitvah pokazala v
slovenskih plakatih nemške stranke in v
tem, da je nemška lista iskala in našla
glasove v naših povsem slovenskih va-
seh, kriči po odporu. Pot, ki so jo na-
stopili Nemci, je nevarna ne za nas, pač
pa za nje. Vzbudili so naš nacionalni
odpor proti sebi, ki s silo zahteva, da naš
stari bojni klic iz temnih dob — svoji k
svojimi! — zopet izkoplje. Napad na
naše nacionalne življenje izziva k odgo-
voru, da se sklopi vse, kar je nacional-
nega, in naravna posledica nemškega u-
darca bo, da se asimilacija nemštva pri
nas ne bo vršila samo naravnim potem
bolagoma, ampak da bo sila razmer na-
ravni proces pospešila. Celje nam že
prednjači, druga mesta morajo slediti.
Nemci sami bodo sčasoma prišli do pre-
pričanja, da je nemški mandat za Nemce
— danajsko darilo.

Plemenski bloki in unitarizem.

Razdobje med volitvami in prvim za-
sedanjem novega parlamenta je razdobje
kombinacij. Listi vseh barv in smeri u-
žibajo, kaj in kako bo sedaj, odkar so se
politična ozvežja tako razmaknila in
izpremešala, da se komaj spoznaš v poli-
tičnem zvezdoznanstvu. Poklicani in ne-
poklicani mornarji se že vprašujejo, ali
se smemo zvesti na sam parlamentarni

Radikalci se bodo pogajali z Radičem.

Sklep, da odpotuje Ljuba

Beograd, 24. marca. Včeraj se je
vršila pri Pašiču min. konferenca, v ka-
teri se je govorilo izključno o strankar-
skih zadevah. Govorilo se je tudi o
predsedstvu narodne skupščine, ki se se-
stane 16. aprila. Ker so radikali mnenja,
da Radič do 16. apr. ne pride v Beograd,
so mnenja, da bo vprašanje skupščinske-
ga predsedstva in vlade rešeno v njho-

Jovanović 25. t. m. v Zagreb.

vem smislu. Dr. Lukinić vodi predsedstvo
še do 16. aprila, nato pa odda posle sta-
rošnemu predsedniku. Čuje se, da bodo
radikalci kandidirali za skupščinskega
predsednika Marka Jurišića. V dopol-
danski konferenci se je govorilo tudi o
pogajanjih z Radičem. Sklenjeno je bilo,
da odpotuje Ljuba Jovanović 25. marca
v Zagreb in stopi v pogajanja z Radičem.

Radikalne politične kombinacije.

Sondiranje pri strankah.

Beograd, 24. marca. (Izv.) Politična
situacija je bila tekom včerajšnjega dne
še vedno zelo negotova. Radikalni vodi-
telji so razpravljali o stališču radikalcev
napram drugim strankam, zlasti pa o
tem, kako stališče naj zavzamejo v slu-
čaju, da z Radičem ne pride do spora-
zuma in da ostane še nadalje v Zagrebu.
V radikalnih krogih prevladuje mnenje,
da bi v tem slučaju kazalo, da radikali
prevzamejo moč popolnoma v svoje roke
ter ustvarijo homogeno vladu, koja nalo-
ga bi bila stroga izvedba vidovdanske u-
stave. Za ta slučaj bi ostali demokrate
v opoziciji in radikali bi sploh ne ra-
čunali na kako kombinacijo z njimi. —
Sporazumeli bi se z Džemiljetijem in z Nemi-
ci, ki bi jih podpirali, ne da bi bili sami
v vladi. Tekom včerajšnjega popoldneva
pa so razpravljali radikalni voditelji tu-
di o položaju, ki bi nastal, če bi Radič
prišel v parlament, ne da bi bil z njim do-
sežen sporazum. V tem slučaju radikali
ne bi bili proti sodelovanju z demokratami.
Zanimivo pa je, da računajo radikali
predvsem na sodelovanje dr. Korošca in
dr. Spahe, o katerih menijo, da bi gotovo
vstopila v vladu, če bi ne prišlo do spo-
razuma z Radičem. Na ta način bi dose-
gli 166 glasov večine. Radičev razgovor
z urednikom zagrebških »Novosti«, ki je

bil včeraj plakativan po Beogradu, je
napravil v radikalnih krogih zelo ugo-
den utis. Nek aktivni radikalni minister
je izjavil nekemu novinarju, da je polo-
žaj presojati zelo optimistično, če stoji
Radič za svojimi besedami, da s dušo in
telesom. Pa če tudi Radič vztraja na svo-
jem republikanskem stališču, so radikali
pripravljeni stopiti z njim v pogaja-
nja. Prepričani so, da bi se dal doseči
dober in trajen sporazum. Če pa Radič
res vztraja na svojem stališču, bo mogo-
če rešiti situacijo na ta način, da se stvo-
ri vlada, ki bo celo v ustavi predvideno
skrajno dobo deložna in ki bi od-
stranila vse nedostatkne v državi. Splošno
pa vlada v Beogradu prepričuje, da želi
Radič doseči z radikali odkritosrčen
sporazum.

Beograd, 24. marca. V parlamen-
tarnih krogih se čuje, da je Pašić sklenil
stopiti v stike z vodji posameznih strank,
da prouči politično situacijo, ustvarjeno
po volitvah. Tako so radikali pozvali de-
mokrate, naj dočelijo odposlance za pre-
govore o načinu, kako bi se v narodni
skupščini omogočilo plodono delo. —
Radikali upajo, da bodo do 5. aprila mo-
gli sondirati razpoloženje v posameznih
strankah.

„Kolonijalna“ ministra ostaneta?

Beograd, 24. marca. (Izv.) Včeraj
sta dospela v Beograd muslimanska mi-
nistrata Omerović in Serić, ki sta se podala
tako k ministrskemu predsedniku Pašiču.
O njih nadaljni usodi v vladi se še ni
sklepalo. Glasom predvčerajšnjih sklepov
bi ostala sedanja vlada do sestanka na-
rodne skupščine, nakar bi Pašić podal
demisijo ter zahteval mandat za sestavo
nove vlade. Po včerajšnjem posvetoivanju
pa je bil dosežen med Pašičem in njego-
vimi ožjimi pristaši sporazum, ki gre za
tem, da se sprejme demisija obeh musli-
manskih ministrov, dočim bi „kolonij-

skie“ ministra Supilo in Zupanić še na-
dalje ostala v vladi. Zupaniću bi se po-
delil portfelj ministra trgovine in indu-
strije, s čemur bi mu bilo dano popolno
zadovoljenje (za kaj? Za to, da je pri vo-
litvah propadel? Dr. ur.) V radikalnih
krogih se je že včeraj razširila vest, da
bo radikalna vlada, če ostane na krmilu,
skrbela za to, da ostaneta dr. Supilo in
dr. Zupanić tudi po sestanku narodne
skupščine še nadalje v vladi. To bi se iz-
vršilo na ta način, da bi bil Supilo ime-
novan kot minister za Hrvatsko, Zupanić
pa za ministra Slovenije.

Podpis niškega sporazuma z Bolgari.

Beograd, 24. marca. Protokol kon-
ference v Nišu je bil podpisan, ni pa se
mogla izvršiti končna redakcija. Ostalo
je še šest protokolov, ki bi morali biti
včeraj redigirani. Predvčeraj je priredila

bolgarska delegacija banket za člane ju-
goslovanske delegacije. Po podpisu še
nekaterih protokolov pride bolgarska de-
legacija na povabilo naše delegacije v
Beograd, kjer bo gost naše delegacije.

Iz demokratske stranke.

Beograd, 24. marca. Demokrati so
vsled dvojnih list v okrožjih Užice, Pi-
rot, Kruševac, Timok, Smederovo, Subo-
tica, Skoplje, Kragujevac, Toplice, Mo-
druš-Rjeka, Tetovo in Novi pazar zgubili
navsem 16 mandatov. Čuje se, da bo glav-
ni odbor stranke koncem tedna vse krivce
tega neuspeha izključil iz stranke.

Velik požar v Rimu.

Rim, 23. marca. Danes ob 3. uri zjutraj
je izbruhnil požar v centralnem brzojav-
nem uradu v poslopiju glavne pošte. Vsi
aparati so uničeni. Škode je več milijon-
ov lir. Požar je nastal vsled kratkega
stika.

Dunajski pomladni sejm.

Dunaj, 23. marca. Obisk letošnjega
sejma je sijajen. Iz vseh delov sveta pri-
hajajo neprestano kupci.

Ogrski parlament.

Budimpešta, 23. marca. Narodna
skupščina se je odgodila do 10. aprila.

Proces proti katoliškim duhovnikom
v Moskvi.

Varšava, 23. marca. Pred revolu-
cijskim sodiščem v Moskvi se je pričel
proces proti monsignoru Cieplaku in 13
drugim katoliškim duhovnikom.

kompas, da pridemo srečno čez morje
političnih strasti in plemenskega sovra-
štva. Vsak dan nam prinašajo listi kopo
komentarjev, člankov in volilnih epilo-
gov. Iz vsega nabranega gradiva pa je
težko izločiti kaj bistvenega. Kdor bi
imel kakor junak nekega Flaubertovega
romana užitek v tem, da bi si zapisoval
protislovja in jih primerjal med seboj,
bi našel obilo hvalne snovi.

Plemenski bloki, ki so nastali v prav-
kar minulih volitvah, morajo nujno o-
težkoti politično situacijo, ne morejo
pa prinesiti nikake pozitivne rešitve. Po-
litična Hrvatska se je izjavila za Radi-
ča. Toda znaten del Slavonije je pokazal,
da gravitira s Srbijo. Takisto Vojvodina,
v Bosni in Dalmaciji so šli Hrvati kato-
liki za Radičem, drugi pa odločno proti
Radiču. Če se tedaj govori o hrvatskem
plemenskem bloku, pa je teritorialna
razmejitev še vedno nemogoča. Pri re-
ševanju plemenskega spora v Jugosla-
viji sta odločilnega pomena Pašić in Ra-
dič, dr. Korošec šele v drugi vrsti. Nam
Slovincem daje že različnost našega je-
zika posebno zaščito, česar pri Srbih in
Hrvatih ni, ker se prehod enega plemen-
a v drugo sploh ne da dobiti, zato ga
označuje verska pripadnost (a tudi to ne
vedno in povsod) ter individualna poli-
tična zavesa.

Pašić in Radič imata to skupno last-
nost, da oha mešetarita s stajnostjo ple-
menske politike, oha se skrivata za pre-
živele politične ideologije; prvi brani
prejšnjo Srbijo, ki se je po ujedinitvi
vseh jugoslov. plemen zlija v enotno dr-
žavno telo, drugi pa brani hrvatsko dr-
žavno pravo, ki je svoj raison d'être
imelo le napram Dunaju in Budimpešti.
Pašičev volilni govor v Zemunu ni nič
manj anahronističen kakor Radičeve iz-
jave, toda nenormalne strankarske raz-
mere v naši državi dajejo obema trenutno
važnost in volitve so potrdile, da naveli-
čane in razbičane mase zahtevajo eks-
tremno politiko, da se tako še bolj po-
dari njihova kljubujoča plemenska za-
vest.

Unitarizem je postavil tezo, da odvr-
žemo to, kar nas neprestano razdvaja in
sprejememo ono, kar nas drži in spaja.
Unitarizem more edini likvidirati ple-
menska vprašanja in različne politične
tradicije, kakor je to bilo za Mazzinije-
vega in Garibaldijevega časa v Italiji.
Ta tendenca je zdrava in napredna, desi-
ravno metode niso bile vedno pravilne,
kar je predvsem krivda koalicije med
demokratami kot unitaristično jugoslov-
sko stranko in Pašičevo plemensko stran-
ko. Demokratska stranka je združila pri
političnem delu vsa tri plemena, ne da bi
delala kako razliko med njimi; med njimi
mi voditelji niso sami državljani poprej-
nje Srbije, ki bi gledali novo državo z
oči predvojnega Beograda, marveč so
med drugimi tudi jugoslov. bojevnik iz
bivše avstro-ogrske monarhije. Stranka
je hotela pošten in čist unitarizem, v
praksi pa je svedra nalezela na številne
težkoče in zapreke, predvsem pa na ple-
menski odpor tako na hrvatski kakor na
srbski strani, na kulturno nedozorelost
ter na slabo birokracijo, ki je v mnogo-
čem prispevala k temu, da so sedaj na-
stale plemenske skupine namesto soci-
alnih in političnih skupin.

Kljub temu, da je unitaristična ideja
trenutno oslabiljena in da so izginila vsa
srednja pota — usoda je hotela, da je bil
ob volitvah pokopan tudi zagrebški kon-
gres, demokratska stranka pa se je o-
branila le zaradi tega, ker je ostala eno-
ta — kljub temu je unitarizem ona dr-
žavotvorna zasnova, ki mora prodreti,
kakor hitro se bodo sesuli v razvaline
plemenski bloki. In da se bodo sesuli,
o tem smo uverjeni, zakaj njihovi stebri
so zelo krhki, manjka jim naravna trd-
nosti in zgroženosti. Metode unitaristi-
čne politike se bodo morda spremenile,

Kakor bo že zahteval razvoj političnih razmer, zasnova sama pa je tako močna, da lahko gre skozi različne peripetije, ne da bi se njeno bistvo spremenilo.

V soboto in nedeljo

nabiralni dan

Ljudske knjižnice!

Nova taktika Nemčije.

Odkar so francoske in belgijske čete zasedle Porurje, je porursko vprašanje dan za dnem na dnevnem redu, a nikogar ni, ki bi ga rešil ali pa vsaj posunil iz sedanjega nejasnosti. Človeško razumljivo je, da je vsa Nemčija globoko užaljena in vznemirjena, da Nemcem ni bilo razumljivo, kako bolešno so utripala francoska in belgijska srca, ko so oni slavili orgije zmagovalstva. Prebivalstvo zasedenega ozemlja se upira, kolikor zna in more; pri tem mu dajejo potuho zdaj iz Berlina zdaj iz Münchena, nemški listi hujskajo, tajne organizacije postajajo vedno bolj smeje in bojevitije — s kratko besedo: Nemčija je pravi kotel, kjer voda vre in kipi, sili čez rob in se zopet na videz pomirja. Bilo bi brezuspšno, če bi razmišljali, kaj Nemčija bo ali ne bo v bodočnosti; odkar so kocke padle in je Rubikon prekoračen, je treba izrabiti vsa sredstva, da se Nemčijo prisili k temu, da bo izvršila svoje obveznosti. To je francosko stališče, ki se da s stališča nemških interesov izpodbiti — nič ni razumljivejšega nego to — vendar pa je to stališče najbližje dejanskemu položaju, saj bi tudi zmagovalna Nemčija ne brzdala svoje jelekne pesti, kadar bi bilo treba premagance prisiliti k izvršitvi mirovne pogodbe. Francija ima v tem oziru dobre izkušnje.

Francoska taktika nosi obeležje brezobzirne odločnosti, nemška pa obeležje potuhnjenega odpora in maščevanja. — Nemčija je doslej spretno odbijala francoske udarce, da so zadeli pogostejše v prazno kot pa v Nemčijo samo. Obenem pa je berlinska vlada na široko odpelala vse zavore navidez omejenega nacionalizma in dovolila masam, da se urijo v šovinizmu in v misli na ravanž. S tem je hotela moralno izpodkopati francosko akcijo.

Tako je bilo vse do zadnjih dni. Najnovejše vesti pa oznanjajo nepričakovani preobrat. Nemška vlada je v porurski politiki izpremenila taktiko. V zasedenem ozemlju so se pojavila prva znamenja. Prebivalstvo se je nenadoma »popoljšalo«: občinske in državne oblasti so se začele približevati francoskim poveljnikom, listi že pišejo bolj pomirljivo, stavkujoči rudarji izjavljajo, da bi se radi »prijateljsko« zmenili s Francozi. Iz Berlina pa poročajo, da bo Cunova vlada že v bližnjem času izdelala konkretne predloge za rešitev sedanje zapletene situacije.

Kaki bodo ti predlogi in ali bodo podani v obliki, ki bi mogla zadovoljiti Francoze vsaj toliko, da bi se lahko začela resna pogajanja — tega ni mogoče presoditi že po sedanjih vesteh. Vsekakor pa je nemško »izpreobrnjenje« prišlo tako nepričakovano, da so že prve vesti vzbudile precejšnje nezaupanje. Saj je znano, da je še nedavno grmelo iz Berlina: Ne popuščajmo! Državni predsednik Ebert je imel še v nedeljo zelo bojevit nacionalističen govor. Ni se tedaj čuditi, če so Francozi napram zblizanju v Porurju zelo rezervirani. Francija hoče na nemški strani več jasnosti, zlasti pa zahteva, da naj Nemci opuste svojo dvorezno politiko, ki so se jo naučili od Bismarcka.

Nemčija pričakuje, da bo vendar le uspela ameriška intervencija. Kakorkoli imajo francoski listi ob vsaki priliki kavalirsko gesto napram Ameriki, so vendar prav odločni in jasni, kadar je treba zavrniti ameriško intervencijo. Tudi vsaka druga intervencija bi ne imela več ščee. Tako je zelo malo upanja, da bo porurska kriza že kmalu rešena. Mogoče pa je, da hoče Cunova vlada s svojo novo taktiko razplamteti »skrite ognje« pod sedanjo nemško republiko in izzvati splošen nacionalni odpor. Položaj je zelo nejasen in veliko manj kot kdaj poprej je Nemcem mogoče verjeti. Veliki dvoboj se bo nadaljeval z vso odločnostjo na obeh straneh. Konec pa je še vedno usopen — vprašaj.

Volilni izidi v mariborskem volilnem okrožju.

L. Okraj Ptuj.

Volilne	JDS	SLS	Nov.	SKS	Gol.	Nem.	Radić	Kor.	NSS	NRS
Breg	12	171	4	3	90	95	49	2	8	1
Cirkovce	6	220	1	26	65	6	1	—	—	1
Dornava	5	275	3	29	33	5	58	2	5	—
Gradišče	3	29	2	6	2	2	81	1	1	2
Juršovci	2	218	—	4	3	2	4	4	—	—
Krčevina	16	361	4	6	25	29	7	6	5	6
Novacerkev	21	103	6	5	4	67	176	6	2	15
Ptuj	86	84	8	3	36	277	31	64	64	29
Polensak	47	101	6	21	2	4	9	—	1	8
Zlatoličje	2	344	1	58	11	2	18	8	40	1
Sv. Lovrenc na polju	12	210	8	39	42	1	7	1	5	2
Sv. Marjeta n. Pt.	7	436	2	6	—	13	52	3	2	—
Sv. Marko	2	418	—	1	3	6	32	6	—	—
Sv. Urban	5	403	6	3	2	8	8	2	—	1
Sv. Vid	2	97	4	22	2	19	92	8	2	1
Zavrč	1	154	1	10	—	19	118	5	2	15
Ptujska Gora	7	266	8	19	34	10	9	4	—	1
Rapoznica	4	250	1	2	33	13	21	9	8	1
Sv. Lovrenc v Gor.	5	194	3	13	—	—	8	3	—	2
Sela	4	178	17	2	13	17	27	4	—	1
Stoperice	—	163	2	4	—	2	2	—	2	2
Sv. Andraž v Lent.	6	195	3	—	6	5	99	4	1	1
Sv. Andraž v Sl. G.	5	327	1	29	2	3	—	—	1	3
Sv. Barbara v Hal.	7	78	5	2	2	10	208	4	1	2
Skupaj	267	5275	96	313	410	615	1117	146	150	95

Volilnih upravičencev 12.427, volilo 8484.

M. Okraj Slovenjgradec.

Volilne	JDS	SLS	Nov.	SKS	Gol.	Nem.	Radić	Kor.	NSS	NRS
Brezno	3	54	1	3	17	18	—	—	1	1
Gortina	2	73	—	—	31	38	1	—	2	—
Kapla	5	58	—	1	4	13	—	—	8	1
Marenberg	13	42	—	4	58	178	1	—	19	12
Muta	4	72	—	3	171	34	3	—	11	2
Podgorje	6	310	—	9	—	1	2	17	1	1
Rimšnik	3	117	10	—	37	28	2	2	2	—
Ribnica	8	111	5	10	21	116	2	18	—	8
Slov. Gradec	36	421	2	3	14	71	3	22	56	16
Sv. Andraž nad Poljelo	2	180	2	—	—	—	—	1	2	—
Sv. Anton	22	20	1	1	2	15	2	1	1	—
Sv. Vid	2	84	—	25	1	—	—	—	—	—
St. Ilj nad Vel.	5	149	—	1	6	—	—	7	—	—
St. Ilj pod Turj.	2	294	1	6	2	1	—	108	5	1
St. Janž pri Drav.	4	263	4	4	1	12	6	36	25	2
St. Janž na V. g.	2	192	1	6	—	—	—	4	—	—
Skale	3	221	7	7	25	2	3	43	8	—
Smartno ob Paki	19	261	1	4	3	4	4	26	3	—
Smartno pri Sl. Gradcu	12	218	—	6	4	1	2	9	5	—
Soštanj	39	345	5	2	4	53	2	123	30	1
Trbanje	1	40	3	—	6	26	2	13	1	1
Topolčica	6	161	—	39	—	—	1	34	1	—
Velenje	11	286	3	—	59	10	3	58	34	1
Vuhred	20	29	—	9	8	4	1	—	5	—
Vuzenica	3	119	17	28	36	87	10	9	10	1
Skupaj	223	4120	63	167	510	712	50	531	230	48

Volilnih upravičencev 9512, volilo 6670.

N. Okraj Šmarje.

Volilne	JDS	SLS	Nov.	SKS	Gol.	Nem.	Radić	Kor.	NSS	NRS
Buče	3	116	2	8	—	1	8	13	2	1
Doblje	2	146	5	1	1	—	2	—	2	—
Kostrivnica	4	189	5	1	2	3	33	3	—	—
Kozje	16	151	2	44	1	—	2	1	2	2
Križe	2	75	5	5	4	—	9	—	—	1
Loka	5	131	13	23	1	2	28	5	—	2
Mestinje	15	302	9	8	1	6	159	7	1	2
Pilštanj	11	287	11	153	—	—	5	—	—	2
Plat	1	98	—	2	2	3	28	10	—	—
Podčetrtek	18	174	19	14	—	5	32	2	1	3
Podsreda	17	297	3	11	11	4	12	3	1	1
Ponikva	7	296	4	23	2	2	12	42	3	1
Rogatec	25	187	4	34	10	130	153	6	3	7
Rog. Slatina	46	302	3	18	36	37	47	7	5	8
Sedlarjevo	2	64	3	12	1	2	78	13	—	—
Slivnica	9	189	8	5	1	1	4	2	2	—
Sv. Ema	4	28	4	—	—	3	97	1	—	—
Sv. Peter pod gorami	29	102	8	23	28	5	127	24	3	—
Sv. Stefan	6	168	7	1	—	1	1	1	—	—
Sv. Vid pri Plan.	1	210	—	5	1	—	—	—	1	—
Sv. Vid pri Grob.	4	147	4	3	1	1	1	1	1	—
Šmarje I.	25	85	—	2	—	—	—	—	6	5
Šmarje II.	5	502	3	19	1	—	4	—	3	3
Zetale	8	289	11	9	2	4	24	4	3	1
Skupaj	265	4535	133	434	106	210	866	145	39	39

Volilnih upravičencev 10.711, volilo 6.862.

Politične vesti.

* Koncentracija in kooperacija naprednih skupin? Celjska »Nova deba« razpravlja o vprašanju enotne napredne fronte ter prihaja do zaključka, da bi bilo smoteno ustvariti kooperacijo naprednih strank (demokratov, SKS, NSS in soc. demokratov). Koncentracijo vseh teh skupin v novo politično stranko snatra za nemogočo. Zlasti je mnenja, da treba

iskati kooperacije na polju gospodarskega in kulturnega dela.

* Za slovensko šolstvo na Koroškem. V koroškem deželnem zboru je povodom proračunske razprave dne 22. tm. govoril tudi slov. poslanec Poljanec. Predlagal je, naj dež. zbor notira večje zneske za slovenske šole. Predložil je številne pritožbe glede slov. šolskega vprašanja in glede postopanja »Heimatsdienst«. Apeiral je na nemške nacionalce, naj

bodo pravični napram slovenski manjšini.

* Korošec in Radić. »Slovenec« poroča, da so se v Ljubljani 22. t. m. sestali odposlanci Radića in Korošca, da se razgovore o bodočem političnem sodelovanju.

* Kako je zmagala skupina dr. Spahov? Sarajevski listi poročajo, da so bosanski muslimani Spahovci agitirali po vseh s sliko Kemal paše. To sliko so kazali kmetom, češ, mi smo v zvezi s Kemalom. In muslimani so vrgli kroglice v Kemalovo slavo in za Allahovo carstvo.

* Definitivni volilni izid v Dalmaciji. Iz Splita poročajo, da je volilni odbor definitivno določil volilne rezultate v južni Dalmaciji. Izvoljenih je bilo: sedem Radićevcev, dva radikalna in en demokrat. Propadle so sledeče liste: klerikalna, zemljoradniška, delavska, Trumbićeva, Smoljakina in invalidska. Dr. Smoljaki je manjkalo samo 31 glasov do količnika. Pri volitvah so se dogajale razne nepravilnosti.

* Pred volitvami v oblastne skupščine. Beograjski listi poročajo, da se radikalna vlada resno bavi z vprašanjem upravne razdelitve države na oblasti, kakor to predvideva vidovdanska ustava. »Kakor smo že poročali, je bil izvoljen poseben tročlanski ministrski odbor, ki ima nalogo, da izvede v ustavi predvideno razdelitev ter likvidira pokrajinske uprave. Pokrajinski namestniki izginejo, na njih mesta pa pridejo že imenovani veliki župani. Pričakovati imamo torej v doglednem času volitve v oblastne skupščine.

* Separatistični blok snuje Radić. V četrtak popoldne so imeli njegovi emisarji tozadevna pogajanja s klerikalci v Ljubljani in s Spahovci v Sarajevu. V nedeljo se udeležijo dr. Korošec Radićeva zborna v Zagrebu.

* Mohamedansko-klerikalni pakt. Beograjska »Politika« doznava iz krogov Spahovcev, da namerava muslimanska organizacija sklicati pokrajinsko konferenco svoje stranke, na kateri bo določila smer za nadaljnjo taktiko izvoljenih poslancev. V poučenih krogih se govori, da se bodo Spahovci naslonili na dr. Korošca ter da bodo sodelovali samo v oni vladi, v kateri bo tudi dr. Korošec in ki bo za revizijo vidovdanske ustave. V kolikor te vesti odgovarjajo dejanskemu položaju, se pokaže v prihodnjih dneh.

* Razveljavljanje Radićevih mandatorov? Graška »Tagespost« poroča iz Beograda, da namerava vlada predložiti bodi narodni skupščini predlog, naj se Radićevi mandati z ozirom na teror, ki ga je izvajal na Hrvaškem, razveljavijo in za te kraje razpišejo nove volitve. Vest je treba sprejeti z rezervno, vendar pa je o ozirom na to, da prejemajo izozemski listi poročila večnoma iz radikalnih krogov, verjetna. Mnenja pa smo, da bi v tem slučaju nastopil namesto Radićevega terorja radikalni, kar bi na volilni »svobodi« prav nič ne izpremenilo. Radić je radikalcem zelo nevar in zato se ga skušajo na vse načine otresti.

* Kakšno bo stališče nemške delegacije? Dr. Kraft, voditelj nemške stranke v Jugoslaviji, je izjavil napram novosadskim novinarjem, da bo nemška stranka energično vztrajala pri sklepih zomboljskega kongresa, ki se je vršil dne 18. decembra l. l. Nemci bodo sicer sodelovali pri konsolidaciji splošnih političnih razmer v naši državi, vendar pa bodo odločno zahtevali, da se nemški manjšini v Vojvodini zagotovijo vse pravice, zlasti pa pravice kulturnega in ekonomskega značaja. Kar se pa tiče ostalih manjšin, bodo nemški poslanci v parlamentu zvesti tolmači njihovih zahtev.

* Konvencije z Avstrijo, ki jih je povodom Seiplovega obiska v Beogradu sklenila Pašićeva volilna vlada zlasti glede likvidacije medsebojnih dolgov in terjatev, menda ne bodo držale. Konvencija je vsebovala klavzulo, da je njena veljavnost odvisna na eni strani od izrecne odobritve naše narodne skupščine, na drugi strani od pristanka avstr. min. sveta. Avstrijska vlada glasom najnovjših poročil konvencije ni odobrila ter vztraja zlasti na relaciji 100:5 (konvencija je sklenila 100:8 — 100 predvojnih kron 8 dinarjev). Tudi avstr. vlada ne more pristati, da bi avstr. hranilnica ozir. zadržuje plačevale jugoslov. državljanom svoje dolgov v avstrijski valuti po kijuču 100 sedanjih aK za 100 predvojnih aK.

Končno zahteva Avstrija nova pogajanja. S tem so konvencije padle v vodo, brezpredmetne pa so postale seveda tudi pogodbe glede ukinitja sekvetrov in prenosa podjetij ter druge s konvencijo v zvezi stoječe zadeve. Trgovinska pogajanja z Avstrijo so vsled tega za nedoločen čas odložena.

* Redukcija avstrijskih ministrstev. Avstrijski ministrski svet je v izredni seji razpravljal o redukciji avstrijskih ministrstev. Po daljši debati je bilo sklenjeno, da ostanejo samo ministrsko predsedstvo, ministristvo za notranje zadeve,

naučno, finančno, trgovinsko, pravosodno, in ministristvo za poljedelstvo. Notranje ministristvo se spoji z ministristvom za narodno obrambo, trgovinsko ministristvo pa prevzame tudi posle prometnega ministristva.

* Nov volilni red v Avstriji. Avstrijski parlament je začel te dni razpravljati o novem volilnem redu za Avstrijo, ki je precej podoben francoskemu. Socialni demokrati, ki so v opoziciji, vodijo ostro borbo proti vladi in njenim predlogom.

Politično obzorje.

Ozadje klerikalne zmage in nje posledice.

Prijatelj našega lista, ki je po opravih prehodil zadnje dni skoro vso mariborsko okolico, nam je poslal o ozadju klerikalne zmage sledeče podatke:

Na Pobrežju sem govoril z nekim železničarjem, ki je bil svoječasno vnet socialni demokrat, pozneje pa strasten komunist, je pa sedaj vrgel svojo kroglico v klerikalno škrinjico. Ker sem bil radoveden, kaj ga je napotilo do tega, bil radoveden, kaj ga je napotilo do tega, sem ga vprašal ter dobil sledeči odgovor: »Glasovali smo tokrat za dr. Korošca zato, ker nam je po svojih agentih obljubil stoodstotno izboljšanje sedanjega položaja, povem vam pa, da smo naše kroglice resne in drage. Če ne bodo v najkrajšem času izpolnjene vse volilne obljube in vse naše zahteve, potem naj se nikoli več ne prikaže med nas dr. Korošec ne kak njegov agent, kajne? Ti ne bo se mu dobro godilo. Poskrbeli bomo potem, da bo izginila s površja vsa klerikalna zalega.«

Pri Sv. Petru mi je pripovedovala neka kmetica sledeče: »V naši fari ni skoro niti enega pravega prepričanega klerikalca; celo največji kričači so čisto navadni hinavci, ki se samo iz koristolovstva hlinijo g. župniku in dr. Leskovarju. Za dr. Korošca so sedaj glasovali večinoma radi tega, ker jim je obljubil okrajno ceno, katere si že tako dolgo želimo. Gorje pa g. župniku in klerikalcem, če cene ne bo; zapustili jih bodo vsi do zadnjega.«

V Kamnici sem srečal nekega možakarja, ki mi je na vprašanje, če je tudi on vrgel svojo kroglico v klerikalno škrinjico, odgovoril: »Po bistvu sem veren kristjan, stojim pa odločno na stališču, da politika ne spada v cerkev, duhovnik pa ne v politiko. Deslejš sem bil štajercijanec, klerikalci sami so me zmerjali z nemškutarjem ter me večkrat tudi v svojih listih napadali. Kljub temu pa sem sedaj volil ž njimi, ker so edina stranka, ki sovraži Srbe, katerih jaz nisem nikoli maral, in ki hoče, da se Slovenija odcepi od Srbije in o samosvoji.«

Ti trije odgovori, katere sem dobil od preprostih ljudi v naši okolici, so jasen in glasen dokaz, zakaj je odnesla pri nas klerikalna stranka popolno zmago. Ta dokaz pa je za klerikalce, ki danes s takim veseljem slave svojo zmago, gla-

sen memento. Na eni strani so pridobili ljudi z vsemi mogočimi in nemogočimi obljubami, katerih ne bodo nikoli mogli izpolniti, na drugi strani pa z apeliranjem na najslabše instinkte propalih republikanskih duš, katerih tudi ne bodo mogli zadovoljiti, kajti do sepljenja Slovencev od skupne jugoslovanske države ne bo prišlo nikoli, tudi tedaj ne, če bi dobili klerikalci prav vse slovenske glasove. Ljudje so glasovali tokrat za klerikalce iz radovednosti kaj bo čez zmagovali na celi črti in zato, da jih preizkusijo, če mislijo resno, kar obljubljajo. Kaj pa bo sedaj, ko klerikalci kljub popolni zmagi ne bodo mogli izpolniti niti ene vseh onih tisočeri obljub, s katerimi so zapeljali ljudstvo? Če presojujemo položaj trezno, pomenja sedanja popolna zmaga klerikalizma pričetek popolnega propada. Ta zmaga je taka, da bo po njej bolela glava ne le dr. Korošca, ampak vse klerikalne hujšake do zadnjega.

Klerikalci se danes sami zavedajo, da je bila ta zmaga nevarna in se je — boje. Njihov položaj je naravnost obupen in nima izhoda. Če gredo v vlado, se morajo odreči avtonomiji, s katero so zmagali med nekim ljudstvom in to ljudstvo jih bo obsodilo ter se obrnilo s studom od njih, ker bo videlo, da jim ni do načel, ampak samo do korit. Če pa ne gredo v vlado in ostanejo v opoziciji, ne bodo dosegli ničesar za svoje volilce, ne bodo mogli izpolniti niti ene same obljube in tudi v tem slučaju se bo ljudstvo obrnilo od njih. Kakor orel, tako je šlo tudi slovensko ljudstvo enkrat na klerikalni led, v drugič pa ne bo šlo več. Položaj naših klerikalcev je danes docela sličen položaju hrvatskega demagoga in političnega šarlatana Radića. Božji mlini meljejo počasi, toda sigurno in ti mlini bodo zmelili tudi klerikalce in Radića. Tedaj pa bodo res napočili boljši časi, tedaj bodo izpolnjene želje ljudstva, toda od drugih treznejših in poštenjših mož, od mož, ki jim ni le do poslanskih mandatov in do mastnih dijet, ampak do tega, da se naše gospodarske, socialne in kulturne razmere res izboljšajo, da se končno uredi naša država in naše narodno edinstvo, brez katerega ni pravice. Iz tega razloga se moramo klerikalne zmage veseliti pravzaprav mi, ki smo pri teh volitvah propadli.

Avstrijski glas o naših volitvah.

Grška »Tagespost« je prinesla v svoji številki z dne 21. tm. pod naslovom »Der Eigenwille Kroatiens und Sloweniens« uvodnik, v katerem zelo trezno in objektivno presoja izid naših državno-zborskih volitev in ki radi tega zasluži, da ga prečitajo tudi naši čitatelji, osobito pa še klerikalci in Radićevci. »Tagespost« piše:

Plastičnejše nego predvčerajšnjem stoji danes pred nami rezultat državno-zborskih volitev v Jugoslaviji. Jasen in izrazit stoji pred nami plemeniti separatizem. Med tem ko je v Srbiji in v sosednjih pokrajinah pridobila na moči avtohtona radikalna stranka, ima Hrvatska Radićev lice, Slovenija Koroščekov izraz. Slučajno so prodrle s po par manjši v Hrvatski in Sloveniji tudi nekatere druge manjše stranke, v splošnem pa so dosegli zmago trije voditelji: Pašić Radić in Korošec. Z drugimi besedami povedano — zmagali so pokrajinski in plemenski zastopniki. Srbija stoji pred odločilno bitko proti hrvatskemu in slovenskemu separatizmu in avtonomizmu.

Toda ako presojujemo položaj številčno, srbska stvar ne stoji tako slabo, kakor zgleđa na prvi pogled, ko se jemlje v poštev, da stoji ota srbska proti dvema

Srbska radikalna stranka je z okroglo 110 mandatov kot strogo centralistična stranka dosegla večji uspeh, nego se je v splošnem pričakovalo. Radićevci s svojimi 70 poslanci in slovenski klerikalci z 21. ostajajo številčno daleč za kompaktno maso radikalov. Vprašanje je le, kdo se bo pridružil tej ali oni skupini. Avtonomisti zamorejo računati v prvi vrsti na Spahove muslimane, ki so dobili nekaj manj nego 20 mandatov. Ta skupina je najbližja hrvatskim in slovenskim avtonomistom. Vse te tri skupine bi tvorile tako avtonomisti blok kakih 120 poslancev, ki bi po številu komaj presegal kompaktno radikalne centraliste. Poleg tega pa je tudi silno problematično, če bo sploh prišlo do združitve Radića, Spahije in Korošca. V veseljem razpoloženju se je Radić že večkrat sramotljivo izrazil o katoliški vsebini Koroščekove stranke; tega mu klerikalci ne bodo zlepa odpustili ali pozabili. Poleg tega pa vejo klerikalci prav dobro, da jim je Radić tudi dan v Sloveniji bolj nevaren kakor kdorkoli drugi, ker bi med preprostimi kmečkim ljudstvom lahko kmalu zavojeval današnje njihove pozicije. Po deželsko ljudstvo na Hrvatskem je dočela zapleteno v mreže demagogije Stje-

pana Radića: da pa ima Radić namen razširiti svoj vpliv tudi preko ožjih mej Hrvatske, kažejo njegovi sedanjí uspehi v Bosni ter v Dalmaciji. Toda tudi stara Stajerska se ima bližini Hrvatske zahvaliti, da se je preko 10.000 kmetov izjavilo za Radića. Ali čeravno so oni, ki so glasovali na Stajerskem tokrat za Radića, po veliki večini prejšnji pristajši samostojne kmečke stranke, ve dr. Korošec prav dobro, da je iz Hrvatske v Slovenijo zanešena radićevska infekcija nevarna tudi njegovim čredam. Posebno veliko prijateljstvo torej ne bo moglo družiti Radića in Korošca. Za izvojevanje revizije ustave in etabliranje hrvatskega sabora v Zagrebu ter pokrajinske skupščine in Ljubljani pa potrebuje avtonomaska in separatistična skupina kvalificirano večino, ki bo po novem stanju skupščine znašala približno 210 glasov. Naj avtonomasti in separatisti kombinirajo kakor hočejo, te neobhodno potrebne večine ne morejo spraviti skupaj! Avtonomastem in separatistom preostaja torej samo še eno — pogajati se z

radikalci. To pa zahteva, da pride Radić v skupščino. Sicer pa se je že pred volitvami naglašalo, da bo Radić pristiljen iti v parlament, ker bi se drugače izpostavil nevarnosti, da izgubi svoje volilce. Ljudje, ki gredo za njim skozi ogenj in vodo, hočejo končno vendar doseči tudi kak uspeh, zato ne bodo večno dopustili, da bi poslanci, katere so izvolili, pasli lenobo. Ako pa bo avtonomaska in separatistična skupina tudi še nadalje vstrajala pri jalovi pasivni politiki, bo državna ladja Jugoslavije plala lahko tudi nadalje v istem pravcu, kakor doslej. Radikalci bodo iskali v tem slučaju pomoči pri demokratih, ali pa se bodo — ker potrebujejo le kakih 50 glasov za trdno večino — poslužili drugih kombinacij, če bi demokrati absolutno ne hoteli ž njimi. Na vsak način pa je politični aparat Jugoslavije po volitvah postal enostavnejši. Pristajši gotovih večjih idej so se trdno opredelili; stoje si nasproti le večje skupine, kar poenostavlja politične račune.

Dnevna kronika.

— Smrtna kosa. V Rušah je umrla dne 24. tm. po kratki, mučni bolezní gospa Eliza Mülle, roj. Reibenschau, iz znane Reibenschauhove rodbine. Pogreb se vrši v ponedeljek dne 26. tm. ob 16. uri. Privzetim naše iskreno sožalje. — 23. marca je umrla v Vuhredu veleposelstnica gospa Apolonija Sgerm. Bila je blaga mamica in znana dobrotnica vseh, ki so trkali na njena vrata. Pogreb se vrši v nedeljo ob 10. uri dopoldne na pokopališče v Vuhredu. Blag ji spomin!

— Imenovanja. Provizorni strokovni uradnik na drž. vinarski šoli g. Joško Sottler je imenovan za def. kmetijsko-strokovnega uradnika v 10. čin. razredu. — Za okrožnega zdravnika v Radečah pri Zid. mostu je imenovan dr. Jože Tavčar, zdravnik v Središču.

— Kraljica Marija odpotuje v Dubrovnik. Kraljica Marija odpotuje te dni v Dubrovnik, kjer ostane delj časa. Tudi kralj Aleksander pride na nekaj dni v Dubrovnik. Sredi aprila potujeta kralj in kraljica v Pariz, kjer obiščeta predsednika francoske republike Milleranda.

— Kako se pri naš gospodari. »Politika« beleži: Vojno ministristvo je hotelo otvoriti kemični laboratorij v Dolnjem Gradu. Bili so določeni posebni prostori, v katere so že namestili aparate, toda tik pred otvoritvijo so opazili, da so aparati uničeni. Laboratorij so namreč namestili šest stopnic nižje od morske površine. Seveda so dragoceni aparati zaradi prevetlike vlage hitro zarjaveli.

— Akademski klub montanistov v Ljubljani. Na rednem običnem zboru Akademskega kluba montanistov v Ljubljani se je konstituiral sledeči odbor: predsednik Vukanović Branko, tajnik I. Vratarić Vladimir, tajnik II. Steber Anđelko, blagajnik Radivojević, gospodar Godec Božo, odbornik Makotar Josip, preglednik: Vončina Viktor, čulafič Milač, častni sod: Sačiragić Ibrahim, Vragolov Niko, Teply Ervin.

— Zvišanje nekaterih telefonskih pristojbin. Ministristvo pošte je zvišalo nekatere telefonske pristojbine glede inštalacije in naročnine. Inštalacija velja za vse naročnike po 1200 Din., samo za one, ki so navedeni pod točko I čl. 11 telef. pravilnika, velja še nadalje 300 Din. Naročnina na telefone v privatnih stanovanjih itd. (točko g čl. 11 telef. praviln.) se zviša v Ljubljani in Mariboru od 500 na 720 Din. na leto, v drugih krajih z več ko 10 naročniki pa od 400 na 500 D. Poleg teh so se zvišale še nekatere druge pristojbine. Za stare naročnike velja povešek od 1. julija tl., za nove pa od 1. marca tl. naprej.

— Izenačenje železničarskih plač. Radikalni listi so se zopet enkrat razpisali o izboljšanju oziroma izenačenju železničarskih plač. Baje je za izpolnitev radikalnih obljub pred volitvami potrebno še odobrenje kredita iz dolarskega posojila in je v to svrhu že sklicana seja finančnega odbora. Ker pa v tem finančnem odboru radikalci nimajo večine in je dolarsko posojilo predvsem namenjeno za investicijske svrhe, je dvomljivo, ali bodo radikalci mogli izpolniti dane obljube, ki so bile čisto navadna volilna vaba. Seveda se bodo potem izgovarjali na finančni odbor, češ, da v njem nimajo

večine in so za to s svojim predlogom propadli. Malo verjetno pa je, da bi radikalci dane obljube glede izboljšanja materijalnega položaja železničarjev res izpolnili. Gibanje železničarjev in državnih nameščencev, ki v zadnjem času nastopajo solidarno, je menda postalo radikalceem precej nevarno. Zato je treba hitro nekaj razglasiti o izboljšanju in v tem so radikalci pravi mojstri.

— Državna borza dela (posredovalnica za delo in službe) v Ptujju naznanja interesentom, dehodajalcem in delojemalcem, da se je iz dosedanjih prostorov v Spodnji dravski ulici preselila na mestni magistrat. Za stranke se uraduje razum nedelj in praznikov vsak dan od 8. do 13. ure. Sprejema in odgovarja se tudi na pismene prijave.

— Razpust Osrednjega urada za zavarovanje delavcev. Izpostava I. in II. v Ljubljani (preje Začasna delavska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani in železničarska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani). Na podlagi zakona o zavarovanju delavcev in sklepa ravnateljstva Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu z dne 23. febr. tl. ste bili gornji inštituciji, ki sta od leta 1919 naprej izvrševali neugodno zavarovanje delavcev (železničarjev in rudarjev) v Sloveniji in Dalmaciji z dnem 13. marca 1923 razrešeni svojih dolžnosti in je njih sedanjí (likvidacijski) delokrog prešel v pristojnost Osrednjega urada za zavarovanje delavcev v Zagrebu. Radi tega je vse dopise in pošiljke, ki bi se imeli naslovljati bodisi na bivšo Začasno delavska zavarovalnico zoper nezgode v Ljubljani, ki je od 1. julija 1922 nosila naziv »Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Izpostava I. v Ljubljani« bodisi na bivšo Železničarska zavarovalnica zoper nezgode v Ljubljani, ki je od 1. julija 1922 nosila naziv »Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Izpostava II. v Ljubljani« od sedaj naprej pošiljati na naslov: Osrednji urad za zavarovanje delavcev v Zagrebu, Prendovičeva ulica br. 44, I. O tem se obveščajo vsi delodajalci in delojemalci, ki se bili dosedaj člani imenovanih zavodov.

— Nesreča v svinečnem rudniku v Mežici. V noči od 20. do 21. marca tl. se je zgodila v Glančnikovem rovu tukajšnjega rudnika nesreča, katere je zahtevala tri žrtve. Rudarji Štern, Petrič in Čander so bili zaposleni s prodiranjem in lomljenjem kamenih plasti ter so se pri tem posluževali vrtnalnih strojev in dinamita kot razstreljiva. Po zapaljenju vžigalne vrvice so ostali najbrže predolgo na licu mesta in eksplozija je Šterna in Petriča raztrgala, medtem ko je obležal Čander na licu mesta smrtonosno raznesen. Še istega dne je dospela na mesto strokovna rudarska komisija od rudarske oblasti v Celju pod predsedstvom g. rudniškega svetnika Lipolde, katere preiskuje zadevo. Vsi ponesrečenci so oženjeni in družinski očeti.

— Več volilcev kot kroglic. V občini Popovača v košmanjskem okraju je našel volilni odbor po volitvah v skrinjicah 220 kroglic manj, kakor pa je faktično glasovalo volilcev. Krivda se pripiše predsedniku volilnega odbora

ker ni pazil na to, da bi bili volilec kroglice res spustili v skrinjico, temveč so jih odnesli seboj domov. To je menda res edini slučaj v vsej volilni kroniki. Volitve v tej občini so seveda neveljavne, ter se bodo morale naknadno izvršiti nove volitve.

— Število Židov v Srbiji. Beograjsko »Vreme« poroča, da v Srbiji živi približno 30.000 Židov, od teh v Beogradu 7000. Po večini pripadajo španskemu delu židovske rase. Kakor povsod, tako so tudi tu trgovci; veljajo kot dobri patrijotje, daj se v dnevno politiko ne vtičajo, ker jim je ljubša — denarna politika.

— Velik požar v Splitu. Minulo soboto je nastal v lesenih barakah v Splitu, ki so last »Jadranske plovbe«, požar, ki se je bliskovito razširil tudi na ostale objekte. Vse barake, tri po številu so pogorele do tal. Uničeno je tudi skladišče kave na Novi obali. Ognjegasci so sicer takoj prihiteli na pomoč, toda vsaka akcija je bila izključena. Škoda je ogromna.

— Samomor 70 letnega starca. V Valjevu je živel 70 letni stari Jovan Matić. Bil je že 15 let popolnoma slep. Vsi njegovi sorodniki so se že pred njim izselili iz te doline solz, tako da je bil popolnoma osamel in zapuščen. Preživljal se je le z milodari. Ker so mu moči skoraj popolnoma opešale, je starček obupal ter se v svojem bornem stanovanju obesil. Sosedje so ga našli mrtvega.

— Kdo zastopa Zagreb? Iz zagrebških listov povzamemo, da je bil Vinko Trnjar, novo izvoljeni poslanec mesta Zagreba, še pred nedavnim časom postresček, sedaj pa je tajnik »Hrv. radničkog saveza«. »Dinstman« na razpoložanju — vzklika nek zagrebški list — vivat, floreat, crescat, Croatia!

— Pobijanje draginje v Zagrebu in v Mariboru. Zagreb ni nič dražje mesto kot je Maribor, nasprotno, trdi se celo, da zavzema Maribor v tem pogledu prvo mesto. Imamo takozvane aprovizacijske odbore v Zagrebu in v Mariboru, takozvane kriminalne oddelke v Zagrebu in Mariboru in je v pobijanju draginje velika razlika. Zagrebška mestna aprovizacija ves čas pridno deluje, dočim o mariborski doslej ni bilo niti slišati. Kriminalni oddelki v začetku v par slučajih res nastopili, toda do obsodbe je prišlo le v malo slučajih, sedaj pa je vse zaspalo spanje pravičnega. Nasprotno v Zagrebu deluje mestna občina roko v roki z državnimi oblastmi in zato tudi uspehi ne izostanejo. Pred kratkim smo poročali, kako ostro gledajo v Zagrebu na prste mesarjem. Nekaterim so zaprli celo mesnice in odvzeli koncesije. So to sicer drastični slučaji in drakonične kazni, ki pa pomagajo. Da pa se tudi mesarjem ne bo delala krivica, je aprovizacijski odbor mesta Zagreba izvolil posebno komisijo, sestojajo iz zastopnikov občine, živinozdravnikov in zastopnikov mesarjev. Ta komisija ima nalog, da na vsakem sejmu v Zagrebu in okolici kupi dve glavi živine, boljše in slabše kvalitete, jih komisijonelno zakolje, steha in razpoloviči ter ustanovi kvaliteto mesa in ceno za posamezne vrste. Na ta način ugotovljene cene so obvezne na zagrebškem trgu in se s strani mesarjev ne smejo prekoračiti. Uspeh se je pokazal že po prvem poizkusu. Cene mesa so padle za 20 kron pri kg. In to ni malo. Na ta način bo imelo tudi sodišče točno podlago za postopanje v kazenskih zadevah radi prekorajenja oziroma navijanja cen in ne bo odvisno od izjav raznih mesarjev-obrtnikov. Tako postopajo v Zagrebu. Kaj pa pri nas v Mariboru? Nikdo se menda še ni pohvalil, da bi bilo meso po ceni. Nekaj časa je mestna mesnica precej uspešno regulirala cene na trgu, toda po kratkem delovanju je zopet zaspala in sedaj so zopet mesarji neodvisni gospodarji na trgu. Nimamo nič proti poštenim mesarjem, ki zaslužijo le dovoljeni dobiček, toda čas bi že bil, da se enkrat nastopi proti onim, ki navijajo cene živini, da s tem ubijejo male konkurente ter lahko diktirajo cene, kakor se jim zdi.

— Naša avijatika. Te dni se je vrnila v Novi Sad naša vojna avijatična komisija, ki je obiskala vse važnejše industrijske centre v Franciji in Angliji ter proučevala tamošnje tovarne za izdelavo avijatičnega materiala. Komisija je predložila svoje poročilo vojnemu ministru. Po sklepu ministrskega sveta se bo razpisal natečaj za zgradbo avijatične tvornice v Novem Sadu. Doslej je vlada sprejela že štiri ponudbe in sicer eno

domačo, 1 rusko in 2 francoski. Dosedaj smo v tem oziru še popolnoma odvisni od inozemstva. Druge države gradijo močnejše zračne flotile, na katere se v današnji dobi polaga posebna važnost, zato je potrebno, da tudi mi ne zaostajamo in se tudi v tem oziru čimprej osamosvojimo.

— Poljedelska razstava v Novem Sadu. Na inicijativno novosadske trgovske in obrtne zbornice se vrši letos poleti v Novem Sadu poljedelska razstava. Doslej se je prijavilo nad 200 razstavljalcev. Za razstavo so pripravljene lepi in jako primerni prostori. Pričakuje se obilna udeležba iz cele države.

— Stavke na Dunaju. Na Dunaju je zopet napočila doba stavk. Težke življenjske razmere, v katerih se nahaja ljudstvo, zlasti delavstvo, ničvredna valuta in vedno naraščajoča draginja imajo za posledice vedno višje mezdne zahteve. Komaj se potolaži ta ali ona stroka, že se pojavijo nove zahteve na drugi strani. Poročali smo že, da je zastavkalo bolniško osebje v vseh dunajskih bolnicah. Stavka še vedno traja in se je zadnje dni še poostрила. Bolničarjem so se pridružili nastavljeni židovske cerkvene občine. Dokler ne izpolnijo njihovih zahtev, ne dopuste nobene poroke niti pogreba. Židje torej do nadaljnjega na Dunaju ne smejo umreti niti se poročiti. S poštnimi in brozajničnimi uslužbenci, ki so v pasivni rezistenci, se pogajanja brezuspešno nadaljujejo in bo hrčkonje prišlo do stavke. Med industrijskim delavstvom pa stavke sploh ne prenehajo. Komaj se zadovoljijo kovinarji, so na vrsti že drugi in tako gre naprej, kar je znak, da preživlja Avstrija težko gospodarsko krizo.

— R. W. Sitton Watson na Slovaškem. Slovaški listi poročajo, da pride na Slovaško znani angleški publicist dr. Sitton-Watson (Scotus Viator), izborni poznavalec slovaških in tudi jugoslovenskih razmer.

— Pokopanje z ognjem napreduje. V Košicah na Slovaškem nameravajo postaviti krematorij in je že zbrano dovolj denarja za kritje glavnih stroškov.

— Leninovo zdravje. Za Lenina izdajajo dnevne buletine. Zadnja izjava pravi, da ne more več govoriti. Podpisani so 4 zdravniki in ljudski komisar za javno zdravje.

— Snežne burje v Ameriki. V Združenih državah ameriških so imeli zadnje dni hude nevihte z ogromnimi sneženimi zameti, ki so povzročili mnogo škode.

— Ministri, ki razpravljajo z revolverji v roka. Na nedavni seji bolgarskega ministrskega sveta je nastal prepir med ministrskim predsednikom Stambolijskim in prosvetnim ministrom Omačarskim, ki bi bil moral odstopiti. V prepiru je Omačarski potegnil iz žepa revolver in hotel Stambolijskega ustreliti. Ostali ministri so preprečili ta škandal. Čudna je dežela, kjer prosvetni minister obiskuje ministrske seje z revolverjem v žepu.

— Papež proti Renanovim proslavam. Vatikanski list »Osservatore Romano«, ki izhaja v Rimu, je prinesel s svoji številki z dne 20. tm papežovo pismo kardinalu vikarju Pompiliu, kjer papež protestira proti rimskim proslavam Renanove stoletnice. Za pokoro, da se odvrne božja kazena, se bo vršila služba božja, ki naj paralizira slavnost Renanove stoletnice. V Vatikanu so še vedno intolerantni in če bi razpolagali s politično močjo, bi nedvomno svojčas tudi z Renanom obračunali na sličen način, kakor so nekoč postopali s krivoverci Giordanom Brunom, Galileo Galilejem in z mnogimi drugimi.

— Škof v ženskih krilih. Mično zgodbo prinašajo listi o temešvarskem škofu. Svojim »ovčicam« je poslal pastirsko pismo, ki žali romunski kraljevi par. Policijska se je zainteresirala zanj, toda škof se je pričakovano odpeljal »po najnih opravilih«. Medtem pa je policijsko ravnateljstvo v Bukarešti prejelo zelo delikatno vest o škofu: njeli so ga pri begu čez mejo, oblečenega v ženska krila. Škof je sedaj na varnem.

— Veliki snežni zameti v Ameriki. V severozapadnem delu Zedinjenih držav besne silni snežni zameti. Mnogo naselbin je skoraj popolnoma pokopanih v snegu. Promet je popolnoma ustavljen. Več vlakov je na odprti progi zasneženih. Potniki so izročeni lakoti, ker ne more od nikoder dospeti pomoč.

— Zanimiv račun. Učenjaki so dognali in izračunali, da vsebuje človeška kri (pri enem človeku) 25 trilionov rdečih in krog 30 bilijonov belih krvnih teles. Mnogo drugih sestavnih snovi pa prikazuje nek učenjak na sledeči način: Človeško telo vsebuje toliko masti, da bi se lahko iz nje izdelalo 7 navačnih komadov mila, železa za eno iglo srednje velikosti, apna toliko, da bi lahko z njim pobolil srednje velika vrata, in fosfora za 2200 vžgalic.

— Nemeč prodirajo v Rusijo. Te dni je došel v Petrograd grof Brockdorff-Rantzau, nemški poslanik v Moskvi in je izjavil, da se nemška industrija zelo zanima za Rusijo in zlasti za Petrograd. Prihodnje tedne pošljejo Kruppove tovarne tehnični material za obnovo petrograjskega pristanišča.

— Pred veliko delavsko stavko v Angliji? Kakor se poroča iz Londona, se pripravlja v Angliji velika delavska stavka, ki bo obsegala skoraj vse panoge. V slučaju, da vlada ne izpolni stavljenih zahtev glede izboljšanja materialnega položaja delavstva, bo zastavkalo delavstvo vseh rudnikov, katerim se bo pridružilo tudi industrijsko delavstvo vseh panog ter poljski delavci. Stavka bi bila tem bolj neprijetna in daljkosežnih posledic, ker pripravlja vlada nove gradbene načrte, kojih izvedba bi bila v slučaju stavke onemogočena.

— Protižidovsko gibanje v Avstriji postaja od dne do dne živahnije. Nemško dijaštvo je že na več zavodih izsililo prepoved sprejema židovskih dijakov. Zlasti na visokih šolah se bje hud boj. Več častnih doktorjev je že odložilo ta častni naslov s motivacijo, da ne rabijo židovskih časti. Časopisje propagira boj kot židovskih trgovcev in obrtnikov. Na Dunaju se je te dni vršilo protestno zbiranje trgovcev in obrtnikov, na katerem so odločno protestirali proti takemu postopanju. Zlasti v katoliški Tirolski je posebno huda gonja proti Židom. Dunajska trgovska in obrtna zbornica je podala izjavo, v kateri obsoja tako postopanje, ki le škoduje gospodarskemu razvoju in napredku države. V izjavi pravi, da bo storila vse korake, da to ostudno gonjo prepreči in zatre. Če se ji bo to posrečilo, je seveda vprašanje, ki ga bo rešila bodočnost, kajti po vsej Avstriji vlada veliko ogorčenje proti Židom, v katerih vidijo le izkoriščevalce. Morda bodo iz Avstrije pregnani židje osrečili še Jugoslavijo.

— Tudi Cita izda svoje memoarje. Vse pred- in medvojne veličine so izdale že svoje memoarje ter jih prodala za drag denar. Sedaj poročajo listi, da namerava izdati tudi bivša avstrijska cesarica Cita svoje memoarje o letu v Šopronju, dramatičnih dogodkih na Madžarskem in o smrti ekscarja Karla. Gotovo upa, da bo te svoje spomine lahko drago prodala ter na ta način vsaj malo izboljšala svoj vsekakor nesijajen položaj na Španskem.

— Podražanje kruha na Dunaju. V sled zvišanja med pekovskim pomočnikom je cena kruha na Dunaju ponovno poskočila. Od 26. tm. naprej stane hleb črnega kruha 6680 kron. Cene moki so sicer v zadnjem času nekoliko padle, toda kljub temu so cene kruha poskočile.

— Podgane v Budimpešti so postale tako nadležne, da resno ogrožajo prebivalstvo. Zlasti v predmestjih, kjer stanujejo revnejši sloji in je tudi mnogo manj čistote, so se podgane tako strahovito razmnožile, da kar pri belem dnevu begajo po ulicah. Mestna občina namerava radi tega uvesti poseben dan za pobijanje te golazni. Med prebivalstvom bo razdeljen poseben strup za podgane, ki ga morajo ob določenem času nastavitvi po vsem mestu. Na ta način upajo, da bo mogoče podgane vsaj deloma zatreti. Podgane niso le skrajno nadležne, temveč tudi nevarne radi prenašanja kužnih bolezni, ki nastopajo s toplejšim vremenom. Zato je po vseh večjih mestih navada, da se od časa do časa uvedejo »podganski dnevi«, ob katerih se ta golazen zatira.

Učiteljice, poročene z državnimi nameščenci.

Ko je bil predsednik našega Udruženja v zadevi naših za polovico prikrajšanih, osebnih doklad pri ministru prosvete, je izjavil ta, da noče zadeve predložiti ministrskemu svetu, ker v slučaju, da bi se nam izplačale potne doklade, bi presegali dohodki učiteljskih porodic plačo visokih činovnikov s fakultetno kvalifikacijo, in da ne more ustvarjati takega »nerazmerja«. Neverjetno naziranje!

To bi bilo torej »nerazmerje« ako ni dva duševna delavca prejela več plače nego eden sam! In da se ohrani razmerje, smo me z državnimi nameščenci poročene učiteljice prejemati samo polovico onih dohodkov, ki jih imajo neporočene ali pa učiteljice žene, kojih možje niso v državni službi in so stem že itak boljše situirane. Zakaj pa ne bi žene onih višjih činovnikov s fakultetno izobrazbo ustvarjale tega ravnotežja s tem, da s duševnim ali drugim delom tudi prispevajo k dohodkom svojih soprogov? Zakaj pa v predvojnem času, ko so bile življenjske razmere ugodnejše, ni bilo govora o kakem nerazmerju? Nerazmerje je to, ako ima danes služkinja večje dohodke, ko učiteljica; rokodelca, delavca, hlapca več ko visokošolski profesor, ne pa, če dva zaslužita več nego eden. Tako nerazmerje naj se skuša odpraviti.

Toda ni še bilo dovolj krivice! Vsi državni nameščenci, so dobili zdaj stanarino, sicer samo malenkosten prispevek, ki izdaleka ne dosega tega, kar stanovanje v resnici stane. Me žene državnih nameščencev zopet nič. Prišlo je to popolnoma nepričakovano, ker dotična naredba nikjer ne omenja, da bi bile me vzete. Morebiti je vzrok slična mahinacija, kakor pri maksimiranju draginjskih doklad upokojeencev, ki so jo zakrivila podrejene oblasti s svojim povprašanjem in državno računovodstvo s svojim samolastnim tolmačenjem zakona.

Stanarino sprejemajo tudi vsi oni, ki imajo brezplačna službena stanovanja, učiteljice, žene veleposestnikov, veržnikov, trgovcev, bančnih uradnikov, advokatov, zdravnikov, hčere učiteljice, ki bivajo doma pri svojih starših in tudi take, ki rabijo svojo plačo samo za luksuz. Ako gre učiteljica, žena državnega uslužbenca v pokoj, dobiva stanarino, ako je mož upokojen, tudi, a dokler delata dva tako dolgo nič. Enako je z dnevniciami.

Popolnoma pravilno je, da dobivajo tudi te stanarino, ker stanarina ni nobena miloščina, ampak samo del zaslužene plače, ter je po novem zakonu tudi zaračunajena v pokojnino. A tembolj vnebovpijoča je krivica, ki se godi nam. To je krivost, ki nam jemlje ves pogum in zaduš v nas vsako iskrico idealizma, vsako vero v pravičnost in dobro voljo naše vlade.

V dokaz nezaslišane krivice naj služi sledeči podatki: Učiteljica, žena državnega nameščenca, ki služi približno 20 let, je napram prej omenjenim kolegijam okrajšana za 19 Din. dnevno t. j. 570 Din. mesečno, starejša pa kar za 24 Din. dnevno t. j. 720 Din. mesečno, torej skoraj za polovico svojih prejemkov.

Storile smo vse, kar se da storiti, pisale in pošiljale peticije na vse strani, obrnile se do vseh naših organizacij, zainteresirale poslance itd., a vse zaman.

Opetovano pozivamo naše organizacije, da se z vso verno zavzamejo za nas, da zastavijo vse svoje sile v odpravo teh krivic. To, kar sta svoj čas dosegla »Lehrerbunde« in »Zveza štajerskih učiteljev« v našo obrambo pod nemško vladjo v štajerskem deželnem zboru, to menda ne bo nemogoče doseči tudi našim organizacijam v domači državi. Ako pa ne bodo imeli dovolj moči, da bi nas postavili takih krivic, potem so postale za nas brezpomembne in naj se tako idealno zasnovane in imajo še tako idealen program. — Učiteljice.

Dopisi.

Volitve pri Sv. Lenartu in Nemeč. Celih 44 Nemečev imamo sedaj pri Sv. Lenartu. Zaslužno za to narodno orientacijo nosi tvrdka Josipa Piricha, usnjarja pri Sv. Lenartu, katero sta izdatno podpisala naš župan Karol Aubl in mesar Henrich Sollak. Čeravno se je Karol Aubl pri ljudskem šteju vpisal kot Slovenec, kar tudi je po svojem pokolenju, in se je pri občinskih volitvah tudi s to svojo

Rabljeni pisalni stroji

Ant. Rud. Legat, Maribor

Slovenska ulica 7. 425 Telefon št. 100.

narodnostjo po našal, nismo nikdar verjeli, da bi postal iz Savla Pavel in še tem manj pri tem možu, ki moške besede sploh ne pozna, ki jo lomi, kakor hitro mu to kaže. Pri tem mislimo na njegove besede o priliki občinskih volitev. Čudili pa smo se, da se je v ta boj v prvo vrsto porinil mladi Ivan Pirich, sin prej navedenega unjarja in to tem bolj, ker je ravno ta tvrdka našla od slovenske strani vsestransko podporo in je Ivan Pirich sam še pred kratkim občutil ljubeznivost zakonske dvojice Anli. Nismo tisti, ki bi zahtevali, da naj Pirich, rojen pri Sv. Urbanu v Slov. goricah, imenovan z lepim slovenskim imenom, prišel tako daleč do spoznanja, da iz škode ne more nastati vrtlec, ne zamerimo mu, če se sili radi pomankanja tozadevne izobrazbe in močnatosti med narod, kateremu sploh ne pripada, pač pa mu jako zamerimo, da je na isto pot spravil celo vrsto svojih slovenskih delavcev in je na ta način umetno pačil pravo narodnostno razmerje v to grno. Za eno so bile volitve dobre — spoznali smo se.

Župan Anli kot denuncijant! Na pustni torek je prišlo med enim tukajšnjim omladinom in nekimi udi požarne brambre pri Sv. Lenartu v krčmi pri Zamolu do prekanja radi tega, ker se požarna bramba krčevito brani sprejemati zavedne Slovence kot ude in se obnaša kakor kako nemško nacionalno društvo. Beseda je dala besedo, požarniki so ugovarjali, da za več udov niti dela ni, v šali rekli so omladinu, da naj pač nekaj užge, da bo kaj dela, na kar je ta odvrnil: »Dobro, najprej bom tebi užgal, potem pa krčmarju Zamolu!« Ta pogovor je vzel Karol Anli kot povod, da je hitro bežal na orožništvo, ovadil zadevo kot nadčelstvo in zoper omladince teče sedaj preiskava. Tuk. trgovec je poslal dva uslužbenca stanovat v krčmo, župan Anli pa si ni mogel v svoji ljubezni pomagati drugače, kakor da je tega trgovca ovadil pri orožnikih, da ni on svojih uslužbencev pravilno priglasi. Vse je zavladalo v tem poštenjaku, ko je včeraj potem občine lahko dostavil pripravljalnemu odboru za mestni odbor. Orjune prepoved okrajnega glavarstva glede ustanovnega občnega zbora. Kakor se vidi, ima okrajno glavarstvo prav, mi »Orjune« res ne rabimo.

Občni zbor Protituberkulozne lige.

Maribor, 23. marca 1923.

Danes zvečer se je vršil v mali kazinski dvorani II. redni občni zbor Protituberkulozne lige v Mariboru. Obisk je bil dovoljen. Zborovanje je otvoril predstojnik okrajni glavar dr. Tajnič, ki je v svojem govoru poudarjal, da je naša liga kljub svojemu človekoljubnemu namenu še vedno premalo zaslonbe zlasti v onih krogih, na kojih podpora je upravičeno računala. Spominjal se je vseh onih, ki so pripomogli do tega, da se je liga sploh zamogla ustanoviti. Delo, ki ga je izvršil odbor v minulem letu od ustanovnega občnega zbora dne 13. jan. 1922 do danes, je naravnost ogromno. Liga šteje 1178 rednih članov, 291 podpornih in 23 ustanovnih članov. Članarina, ki jo plačujejo člani, pa niti od daleč ne zadostuje potrebam lige, ki je radi tega še nadalje navezana na podpore. V to svrhu se je obrnila na župnijske urade, šolska vodstva in orožništvo, ki so ji vedno šli na roko in tudi mnogo pripomogli k dosedanjim uspehom. Konstatiral je, da šteje liga iz okolice več članov, kakor pa v mestu. Vseled pomankanja sredstev liga sicer ni mogla izpolniti vseh začetnih nalog, t. j. ureditev bolnišnice, ležišča, ambulatorija, prekrbe mleka in podpiranje siromašnih članov, toda glavni del naloge je kljub vsem težkostim izvršila. Ambulatorij lige, ki se nahaja v Stolni ulici v prostoru umrlega dr. Turšiča, katere je odstopila gospa Turšičeva in ki so se preuredili z dovoljenjem in podporo hišne posebnice gospe Svati, je danes ponočnice. Nabavilo se je tudi višinsko sonce, ki je stalo krog 100.000 K. H. koncu se je zahvalil zlasti doc. dr. Matku, na katerega inicijativo se je liga ustanovila, za njegovo požrtvovalnost, kakor tudi vsem ostalim zdravnikom, bolniškim sestram in vsem, ki so pripomogli k postanku in krasnemu razvoju lige.

Docent dr. Matko je pod kratko poročilo o delovanju ambulatorija, Od

dneva ustanovitve dne 22. maja 1922 do danes je bilo 114 ordinacij z 228 urami. Pomoči je iskalo skupno 920 oseb in sicer 478 moških in 422 žensk, skupno 2784 oseb. Konstatiralo se je 210 slučajev odprte sušice. Izvršile so se preiskave pljunkov, ki so jih pošiljali iz vseh krajev, tako iz Dalmacije, Hrvatske, Prekmurja in Koroške. Brezplačno je bilo odanih 1263 injekcij tuberkulina in 1540 injekcij arzenika. V denarju preračunano je nudila PTL revnemu ljudstvu nad 850.000 kron, kar je ogromna vsota.

Iz tajniškega poročila je posneti, da je imel odbor 23 sej; posredoval je v 9 stanovanjskih zadevah. Izdalo se je 5000 brošur »Pouk o jetiki«, 10 tisoč brošur »O jetiki«, 5 tisoč brošur »Ojli in nameni ambulatorija PTL«, 50 izvodov od »Svete vojske« izdane brošure o protialkoholnem gibanju ter 6000 lepakov, ki so se brezplačno razpečali med ljudstvo in na šole. Blagajniško poročilo izkazuje 38.042 Din. prebitka. Po poročilu preglednikov se je odboru podelil absolutno rj.

Točka 8 pravil se je izpremenila v toliko, da se voli mesto dveh predsednikov samo enega, mesto dveh tajnikov eden in eden namestnik, istotako mesto 4 blagajnikov le 1 in 1 namestnik.

Pri volitvah sta bila ponovno izvoljena za predsednika okr. glavar dr. Lajnič in za podpredsednika doc. dr. Matko. Tajnikom je bil izvoljen učitelj Kramer, namestnikom učitelj Ravter, za blagajniško gđ. Kobentarjeva, za namestnico gđ. Čenova, v odbor pa gg. in gospe Milica Grčarjeva, ravnatelj dr. Tominšek, profesor dr. Medved, zdravnik dr. Karl Ipavc, učitelj Alt, ter gg. Pohar in Vidič, za preglednika računov pa župan Grčar in državni pravdnik dr. Jančič.

Po sklepu občnega zbora je imel vodja ambulatorija PTL, doc. dr. Matko jako poljudno predavanje o višinskem solnu in njenega pomenu za zdravstvo.

Mariborske vesti.

Maribor 24. marca 1923.

m Smrtna kosa. V soboto dne 24. t. m. je umrla gđ. Jona Stepec, učiteljica v 28. letu. Pokojnica je dalje časa trpela na tuberkulozi in je živela v zelo težkem materialnem položaju. Pokop se vrši v ponedeljek, dne 26. t. m. na mestno pokopališče v Fobezju.

m Imenovanje. Za definitivnega kmetijsko-strokovnega uradnika v 10. činovnem razredu na državni vinarski in sadjarski šoli v Mariboru je imenovan privizorični strokovni uradnik gosp. Joško Sottler.

m Vesti o odstopu župana in socijalističnih obč. svetnikov. Ljubljanski »Slovenec« ve poročati, da je klub soc. dem. občinskih odbornikov v Mariboru sklenil odstop župana in soc. dem. svetnikov ter da bi imel župan Grčar že včeraj (v petek) podati v roke velikega podžupana dr. Pfeiferja demisijo. Obenem zahteva »Slovenec« nove volitve Ugotovimo na podlagi informacij na kompetentnem mestu, da so to za enkrat samo pobežne želje klerikalcev, ki se za vidijo tudi absolutne gospodarje na magistratu, ker domnevajo, da bi tudi event. pri občinskih volitvah — kakor so 18. marca — dobili relativno in s tem po obč. vol. redu tudi absolutno večino v mestnem zastopni Soc. dem. stranki oziroma njen oblastni odbor o tozadevnem predlogu lokalnega odbora sklopa šele jutri v nedeljo in kolikor smo informirani, ne bo stvala sklepa v tem smislu, ker bi v danem trenutku pomnila demisija veliko taktično pogreško in bi stranki le škodovala.

m Mariborski občinski imeniki. Povedom zadnjih volitev se je pokazalo, da veliko naših somišljenikov ni vpisanih v uradne volilne imenike. Ob času reklamacijskega postopanja se vkljub našim ponovnim pozivom niso brigali za vpis. Ker so imeniki stalni, pozivamo tem potem vse naše ljudi, ki niso bili vpisani, naj se javijo v tajništvo JDS (Čankarjeva ul. 1) ali pa naj pismo javijo svoje natančno ime, bivališče, stan, starost in dobo bivanja v Mariboru. Državni nastavljenici imajo volilno pravico takoj, ko nastopijo v službo, zato se naj tudi takoj porjavijo za vpis. Na drugi strani pa smo ugotovili, da je vpisanih več oseb, ki nimajo volilne pravice, celo tuji državljani itd. Prosimo, da nam samišljeniki tudi vse take slučaje javijo. — Tajništvo JDS.

m Posledice Schauerjevega »uspeha« se že kažejo tudi v Mariboru. Mislili smo že, da bomo odslej imeli priliko beležiti naraščanje nemške »samozvestice«, ki je pri nas istovetna z drznostjo. Naši prijatelji nam poročajo, da so se v nemških gostilnah začeli pojavljati samonemški jedilni listki in druga znamenja, da Schauerjevi volilec ne marajo slovenskih gostov. Nam je tudi prav, če bodo Nemci na tak način dokumentirali svojo »politično zrelost«.

m Razmere pri mestnem kinu so čudne. Slovenske besede ne čuješ skoro nikjer. Od vratarja do biljeterja pa do brenkača na klavir — vse govori samo nemško. — Kaj bo res bivši teaterdirektor in slovenozre večno trpinčil naša ušesa? Kaj nimamo v Mariboru dobrih slovenskih mojstrov na klavirju, ki bi jim bila ta služba dobrodošla? In od biljeterja se naj pustimo na slovensko vprašanje nahluti: če hočete kaj, govorite nemško! Če že po nepotrebnem dopuščamo dvojezične lepake in napise, pa vsaj zahtevamo, da uslužbeni mestnega podjetja v četrtm letu po preobratu govore z nami slovensko. Zahtevamo od občine, da napravi red! Te dni so prihajali iz Nemčije transporti naših ljudi, ki so jih od tam izgnali, da preskrbe kruha svojim ljudem. Mi pa ostajamo pohlevne ovčice, redimo tuje in zapostavljamo domačine. Konec mora biti temu!

m Zidati morajo. Stanovanjska oblast II. stopnje v Ljubljani je te dni končno veljavno naložila nekaterim mariborskim velepodjetjem, da morajo zidati hiše za svoje uslužbence. Tovarna brusnih kamnov Bayer-Swaty mora n. pr. zidati hišo s šestimi velikimi ali 10 manjšimi stanovanji, enako trgovina z vinom Hausmaninger in še nekatera druga velepodjetja. Z zidanjem morajo pričeti najkasneje koncem aprila. Tvrde, ki niso hoteli dati točnih podatkov o svojem premoženjskem stanju, so bile kaznovane z globami 1 do 10.000 Dinarjev.

m V informacijo prodajalcem kolov. Organizacija trafikantov nas prosi, da opozorimo na odklok finančnega okrajnega ravnateljstva, ki priporoča, naj trafikanti naročajo kolke po možnosti samo dvakrat na teden, da olajšajo davčnim uradom poslovanje.

m Starešinska zveza »Triglava« vabi svoje člane z rodbinami tudi tem potom na družabni večer v soboto 24. t. m. ob 8. uri v I. nadst. gostilne »Pri črnem orlu«.

m »Težke ribe«. V nedeljo, 25. marca se vprizori zelo zabavna veseliga »Težke ribe«. Ker se bo ta veseliga vprizorila samo enkrat v nedeljo zvečer, opozarjamo občinstvo, da si pravočasno preskrbi vstopnice. Kdor se želi od sreca zabavati in za trenotek oddahnuti od vsakdanjih skrbi, naj si ogleda to zabavno delo.

m Klub kolesarjev in motociklistov »Perun« ima v soboto dne 24. marca t. m. ob 20. uri zvečer v restavraciji »Maribor« svojo sejo, katere se naj vsi člani zaradi važnosti dnevnega reda zanesljivo udeležijo.

m Predavanje v Ljudski univerzi. V ponedeljek dne 26. t. m. ob pol 8. uri zvečer predava v prostorih Ljudske univerze (mala kazinska dvorana) g. prof. dr. Medved: Moja pot na Vezuv. Zgodovinsko in potopisno predavanje. Z ozirom na zanimivost predavanja je pričakovati obilen obisk.

m Občni zbor Jugoslov. Matice se vrši v ponedeljek dne 26. t. m. ob 1/8. uri zvečer v društvenih prostorih (Sodna ulica 32, vhod na vogalu). Ponovno prosimo člane, da se udeležijo občnega zbora, ker smo ga že dvakrat morali odpovedati radi premajhne udeležbe. — Odbor.

m Mistifikacija. V »Taboru« z dne 23. t. m. smo poročali, da se je zaročil gosp. Franjo Čerček, knjigovodja tvrdke J. N. Soštarič z gospodično Miro Schwatzovo. Kakor nas obvešča g. Čerček, smo bili mistificirani in vest ne odgovarja resnici. Mistifikatorja bomo izročili sodišču.

m Kolesarski odsek izobraževalnega društva privatnih nasavljencev v Mariboru raznana tem potom vsem članom, da priredi v nedeljo 25. t. m. izlet v Bistrico. Zbirališče kolesarjev v gostilni »Orvica«. Odhod točno ob 15. uri. Gostje dobrodošli!

m Zahtevajte brezplačni ilustrovani cenik »KARO-čevljev«, ki je opremljen z vsemi zelo praktičnimi pripomočki za odmerjanje noge. Dragotin Roglič, Maribor, Koroška c. 19. Telefon 157. 587

m Klub-bar. V nedeljo, 25. t. m. pri popoldanski čajanki (five o'clock tea) tangoreunija. Predvajata brat in sestra Pečnik. 597

m Hotel Halbwild. Danes v nedeljo jutranji in večerni koncert. Specialistični: sočni oglaš. Götzevo Bock in marčno pivo. Prvovrstna vina. 589

Narodno gledališče

Repertoire:

Sobota, 24. marca. Težke ribe, ab C (kuponi).
Nedelja, 25. marca. Težke ribe, izv.
Ponedeljek, 26. marca. Zaprt.
Torek, 17. marca. Škrjančkov gaj, izv. Premijera.

—□—

»Težke ribe«. V nedeljo, 25. marca se vprizori poljska veseliga »Težke ribe«, spisal M. Balucki. »Težke ribe« — kapitalist Vistovski in sodni svetnik Pagatovič, sta dva postarana samca, ki se branita z vsemi štirimi stopiti v sladki zakonski jarem. Vneto kvartopirca sta redno vsak dan pri Onufriju Tjapatkjeviču, dobrodušnemu starčku, kjer zakvarita ta že počasi hirajoča »toperesna detelja« svojega »dureka« ali »marijaše«. Zgodi pa se da dospeta v to tiho domaćijo dve razposajeni — institutki Vanda in Helena — dva trka za »težke ribe«. Vistovski in Pagatovič, »prebrisana možakarja«, skleneta takoj, da ni trka zanje, pa če bi bila še tako vabljiva paša na njem. A glej: komaj se predstavijo, povečerjajo — se že zasučijo, najprej valček in pri četvorki pa težki ribi že sama tipata za trčki, na katero nasledota in »žalostno obsedita«. Mnogo intimnega in pristranskega smeja vzbudi ta veseliga, v kateri nastopajo do skrajnosti naivni ljudje. Človek si misli: V časih in krajih, kjer so živeli taki ljudje, je bilo srečno in prijetno in svet ni poznal vojsk in politike ampak samo dolge pipe, male piščke in mucke in za smeh in kratek čas domišljave »Karpe«. — »Težke ribe« se vprizore kot nedeljska večerna predstava samo v nedeljo 25. t. m.

»Škrjančkov gaj« (»Wo die Lerche singt«). V torek se vrši premijera nadvse popularne opere »Škrjančkov gaj«. — Vglasbil Lehar. — »Škrjančkov gaj« je danes eno najprivlačnejših operetnih del in je stalno na repertoarju vseh gledališč. O opereti bomo poročali obširneje v ponedeljek. Ker pa je zanimanje že sedaj zelo veliko, opozarjamo cenj. občinstvo, da si že v predprodaji preskrbi vstopnice, ki bodo že od nedelje dalje na razpolago pri dnevni blagajni.

REPERTOAR LJUDSKEGA ODRA V MARIBORU.

Nedelja, 25. marca ob 15. uri: Trpljenje in smrt J. K. Pasijonska igra v 8. slikah.

Ponedeljek in torek, 26. in 27. marca — vsakokrat ob 20. uri: Trpljenje in smrt J. K. — Predprodaja vstopnic za vse predstave v pisarni Ljudskega odra (Kazino) vsak dan od 11. do 15. ure.

Sport.

: ISSK Maribor I : SK Svoboda I. Prijateljska tekma se vrši na igrišču »Maribor« v nedeljo dne 25. tm. točno popoldne ob 14. uri. Igralci morajo biti pravočasno na svojih mestih. Vstopnina prosta.

Objave.

§ Podporno društvo žel. uslužbencev v Ljubljani javlja na podlagi sklepa občnega zbora, da je mesečna članarina povišana od 1. aprila 1923 na 3 D. Od 1. maja 1923 se izplačuje za vsak samrtni slučaj 2500 D. Občni zbor dovoljuje svojim članom-vpokojevcem, da plačajo dosedanje članarino 2 D, v katerih slučajih jim pritiče podpora v znesku 1500 D. Vse vpokojece prosimo, da najkasneje do 1. julija t. l. sporoče društvu, katero članarino žele plačevati v bodoče. Obširnejša letna poročila so izvešena na vseh postajah. Odbor.

Darujte za »Sklad otroške bolnice« v Mariboru.

Glavno Uredništvo Almanaha Kraljevine SHS ovime izveštava svojih pretplatnika i privredni svet, da tekmo ovog meseca svršava se prikupljanje materijala i ide u štampu V. privredni dio »Almanaha SHS«, kao suplement Ekonomsko-financijskog dijela za g. 1923. prema slijedećem programu: Pregled polit.-ekon. stanja Kraljevine SHS. Poljoprivrede, zadrugarstvo, šumarstvo, rudarstvo, mineralna vrela, vodene snage. Popis svih privrednih institucija i

udruženja u kraljevini. Pregled stanja bankarstva, industrije i trgovine. Pregled privredne štampe i književnosti. Dodatak i korektura popisa banaka, industrijskih poduzeća i veletrgovaca. IV. dio Almanaha: »Eksport-Import SHS« izaci će iz štampe krajem 1923. g. IV. i V. dio sastavit će II. kompletan svezak Almanaha. Cijena V. dijela u pretplati Din. 125, cijena IV. dijela, odnosno II. kompl. sveška biće određena kasnije. — Adresa Marovska 30.

Državna borza dela v Mariboru.

Letno poročilo za l. 1922.

Sestavil J. Stabej, šef DBD v Mariboru.

I. Poslovanje in razvoj.

Zakon o zaštiti delavcev z dne 28. II. 1922 je dal državnim borzam dela prvo temeljno podlago in zakoniti značaj. Do tistega časa je bilo vse njih delo negotovo; bile so v vednem strahu, da bodo ukinjene te prekorsne socialnopolitične in narodno-gospodarske ustanove ta ali oni dan. Vsled nepoznanja njih nalog in koristi je namreč le preveč prevladovalo mnenje, da so državne borze dela bile pač potrebne takoj po končanem vojnem stanju svetovne vojne, pozneje pa da so odveč. Na hvalo pa je prevladala razsodnost in tako so bile vnešene v zakon o zaštiti delavcev v §§ 70—107 a tudi določbe o državnih borzah dela.

Vest o zakonitem značaju državnih borz je imela na poslovanje Državne borze dela (D. B. D.) v Mariboru kar najugodnejši in naravnost nepričakovan upliv. Število strank, delojemalcev, se je od februarja 1922 naprej zdatno dvignilo in temu primerno tudi uspešna posredovanja.

Ako vzporedimo ves promet l. 1922 z onim l. 1921, vidimo, da je število delojemalcev v letu 1922 naraslo za 2374 (35,8%), število delodajalcev za 1637 (30,3%), uspešna nakazila dela za 1220 (49%), ves promet torej za 4051 strank (33,5%) ali pa za 1/3, torej na najvišjo točko od obstoja urada (22. II. 1919) sem. Tudi odstotna uspešna nakazila dela so bila ugodna; znašajo 41,08% glede na delojemalce, 51,68% glede na delodajalce. V primerjanju upravnih stroškov urada vse leto za 1 uspešno nakazilo dela znašajo le-ti okrog 8,60 Din., dočim so znašali l. 1921 še okrog 11,90 Din.

Dejanskemu položaju, ki je bil v resnici, pa navedene številke popolnoma ne odgovarjajo. Promet in napredovanje DBD v Mariboru l. 1922 sta bila prikrajšana vsaj še za 1/4 in to na račun skrajno neugodnih prostorov, ter nezadostnega števila uradnih pisarn.

Državna borza dela v Mariboru.

Pregled prometa po poklicih, spolih in rešitvi za čas od 1. januarja do 31. decembra 1922.

Razred	Skupina poklicev	Dela je iskalo		Delo je ponudilo		Izvršena posredovanja		Koncom leta je ostalo brezposelnih spregledu		Opomba
		moški	ženske	moški	ženske	moški	ženske	moški	ženske	
1.	Poljedelstvo in gozdarstvo . . .	1597	129	1224	263	475	66	138	12	
2.	Rudarstvo . . .	83	—	95	—	36	—	14	—	
3.	Plavžarstvo . . .	—	—	—	—	—	—	—	—	
4.	Vrtinarstvo . . .	33	7	49	14	12	6	2	—	
5.	Ramena, pršene, glinarka in stekl. industrija . . .	13	—	57	—	4	—	4	—	
6.	Kovinarstvo . . .	219	—	180	—	72	—	31	—	
7.	Industrija za stroje . . .	269	—	123	—	71	—	30	—	
8.	Lesna in rezbarska ind. . .	249	—	224	5	93	—	23	—	
9.	Industrija za kavčuk . . .	—	—	3	—	—	—	—	—	
10.	Ind. za izdelovanje usnja, kož it. d. . .	66	—	30	—	17	—	10	—	
11.	Tekstilna industrija . . .	5	154	2	76	—	57	—	96	
12.	Tapetarstvo . . .	7	—	4	—	3	—	2	—	
13.	Ind. za obliko in lišp. . .	335	240	202	184	134	158	29	24	
14.	Papirna industrija . . .	5	2	4	16	3	2	1	—	
15.	Indust. za živila . . .	265	3	77	9	75	2	21	—	
16.	Gostilničarska obrt . . .	104	465	59	379	18	196	12	34	
17.	Kemična industrija . . .	5	5	2	23	—	5	2	—	
18.	Stavbarstvo . . .	154	—	261	—	94	—	21	—	
19.	Grafične stroke . . .	8	2	2	—	4	1	1	—	
20.	Poklici v raznih obrtih . . .	326	316	174	140	86	166	43	60	
21.	Trgovina vseh panog . . .	126	80	26	46	14	19	18	19	
22.	Dinarji . . .	1357	269	1137	163	768	171	112	17	
23.	Prometna podjetja . . .	145	—	80	—	49	—	9	—	
24.	Gospodinjstvo osebje . . .	20	1588	14	1558	4	720	1	83	
25.	Prosti poklici . . .	120	178	28	48	21	33	11	19	
26.	Vajenci . . .	125	24	169	7	34	8	18	14	
	Skupaj . . .	5546	3452	4226	2927	2087	1610	553	388	

1. Izdano za brezposelno podporo . . . Din.
2. Izdane nakaznice za polovično vožnjo: 173 komadov v znesku 5362,75 Din.
3. Porabljen za kuhinje in azile v znesku . . . Din.
4. Število brezposelnih podpirancev: moških . . . ženskih, . . . skupaj
5. Skupno število brezposelnih dni: 18.287

Državna borza dela v Mariboru.

Pregled delovnega trga v posameznih mesecih 1922. l. glede na število brezposelnih moči, ponudeno delo, nakazano polovično vožnjo, brezposelne podpore i. t. d.

V mesecu	Dela je iskalo		Delo je ponudilo		Izvršena posredovanja		Izdane nakaznice za polovično vožnjo		Izdane podpore brezposelnim		Izdano za kuhinje in azile		Število podpirancev	Štev. brezposelnih dni
	moški	ženske	moški	ženske	moški	ženske	kom.	Din.	p.	Din.	p.	Din.	p.	
januarju . . .	342	189	177	165	81	82	30	1175	50	—	—	—	—	5242
februarju . . .	378	201	191	150	90	76	19	404	50	—	—	—	—	1368
marcu . . .	427	251	475	212	160	113	25	515	50	—	—	—	—	1844
aprilu . . .	271	139	287	227	125	73	18	802	75	—	—	—	—	410
maju . . .	394	356	298	383	170	197	13	345	—	—	—	—	—	515
juniju . . .	280	266	375	296	137	168	4	60	50	—	—	—	—	495
juliju . . .	586	293	562	294	301	183	11	276	—	—	—	—	—	1657
avgustu . . .	584	308	383	239	241	129	23	1212	—	—	—	—	—	1583
septembru . . .	555	287	470	287	234	141	8	285	50	—	—	—	—	1076
oktobru . . .	675	390	412	288	233	187	9	216	50	—	—	—	—	1238
novembru . . .	632	373	283	223	176	142	11	366	50	—	—	—	—	1383
decembru . . .	522	399	313	163	139	119	7	202	50	—	—	—	—	1386
Vsega . . .	5546	3452	4226	2927	2087	1610	173	5362	75	—	—	—	—	18287
Skupaj . . .	8998	7153	3697	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—

V splošnem je bilo opaziti vse leto precejšnjo brezposelnost, ki je dosegla v mesecih oktober, november in december svoj višek, naraščati pa je pričela posebno še meseca julija. Privedlo nas bi predaleč, ako bi razmišljali vse vzroke, ki so posredno ali neposredno povzročali brezposelnost. Glavni vzroki pač bi bili: slaba poklicna porazdelitev delavcev; pomanjkanje krajevne, pokrajinske in državne organizacije, ki bi mogla hitro

in smoteno razvrščati delovne moči, nezanesljiva in vedno se spreminjajoča narodnogospodarska politika (izvoz, uvoz, valutne odredbe, carina, draginja itd.). K temu se še pridružijo številni drugi čimtelji, bodisi krajevnega ali tudi mednarodnega značaja. Število prijavljenih prostih mest brezposelnim je bilo največje meseca julija, v poznejših mesecih pa je drčalo precej navzdol.

(Dalje prihi)

Izpred sodišča.

Maribor, 21. marca.

Mlada sraka.

17letni Jakob Močnik, je bil od meseca oktobra 1921 do decembra 1922 mesarski vajenec pri mesarju in gostilničarju Antonu Fekonja v Oslavcih, okraj Gornja Radgona. Fekonja je ponovno opazil, da mu izginjava denar iz zaprte blagajne. Ko je nekoč našel pri svojem vajencu Močniku ključ od blagajne, in tudi doznal, da vajenec prav udobno živi, je začel paziti nanj. Šele, ko je bilo Fekonju začetkom decembra l. l. ukradenih več bankovcev po 10 Din. iz denarnice, katero je pustil v suknji in to v kuhinji, je prišel za vajenca usodni trenutek. Od svojega mojstra stavljen na odgovor, je priznal, da mu je ukradel okoli 16.000 K v celem, večji del iz zaprte blagajne, od katere ključ si je prilastil. Vzel je tudi okoli 5 l vina in ga dal svojemu bratu Francu Močniku, ki prizna, da je vedel, da je vino ukradenko. Zagovarjal se bo radi tega pred okrajnim sodiščem v Gornji Radgoni. Jakob Močnik je končno izvalil Antonu Satlerju v Ivajncih 400 K in del tega zneska zapravil. Sodišče ga je obsodilo na 4 mesece teške ječe.

Pretep radi čika.

Posesnik Peter Jurkovič in posesniški sin Anton Balašič, oba v Vinskem vrhu, okraj Ormož, sta se v jeseni l. l. ob priliki trgatve nekaj sporekla in od istega časa nista več govorila. Dne 22. jan. je prišel Balašič v hišo Jurkoviča ter ga prosil za »čika«. Jurkovič je ponudil Balašiču stol, nato pa ga vprašal, zakaj mu tako hitro zameri. Balašiču ni bilo veliko za to in je odgovoril: »če mi čika ne daš, pa me piši v r.« To pa je razjezilo Jurkoviča, ki je pokazal došlemu vrata. To spet zadnjemu ni bilo po volji. Prišlo je med njima do spopada, pri kateri priliki sta se medsebojno teško poškodovala in sicer je udaril Jurkovič svojega nasprotnika tako s kolom, da je zadobil frakturo leve podlehnice. Balašič pa je polomil Jurkoviču 4 in 5. desno rebro. Oba sta bila obsojena radi hudodelstva teške telesne poškodbe in sicer vsak na 6 mesecev ječe.

S sekiro in branovlekom.

Po noči 1. jan. je prišel k hiši posesnika Karola Kaučiča v Brsnici, okraj Ormož, posesniški sin Stanko Rakuša v Savcih, ki je že 7krat predkaznovan in znan pretepač in nasilnež ter zahteval vstop. Ker so bili že vsi pri počitku, se mu ni odprlo. Nato pa je začel razbijati po vratih — najbrž s samokresom — ter groziti rekoč: »Vi še Rakuša ne poznate, nocoj bote ga spoznali, jaz Vas pokoljem. Naenkrat so slišali v hiši bivač čika.

da gre nekdo iz podstrešja. Vrata v vežo iz podstrešja so bila sicer zaklenjena, a vendar so se odprla, in vstopil je Rakuša, katerega sta počakala pri kuhinjskih vratih domača sinova Karl in Rudolf Kaučič. Karl je imel v rokah sekiro in Rudolf branovleko. Začela sta udarjati po Rakuši ter mu s tem prizadajala razporene teške poškodbe (prelom leve kožehnice) več lahkih poškodb. Brata Kaučič priznata dejanje. Rakuša pravi, da je kritično noč hotel z Ano Kaučič, s katero je imel ljubavno razmerje, govoriti, vendar pijanosti pa se ne spominja, da bi po vratih razbijal in grozil. On trdi, da ga brata Kaučič radi tega sovražita, ker je razmerje z njuno sestro Ano prekinil. Okrožno sodišče je obsodilo Rakuša radi hudodelstva javnega nasilstva na 6 mesecev teške ječe, brata Kaučič pa radi hudodelstva teške telesne poškodbe in sicer Karola na 2 meseca, Rudolfa pa na 6 tednov ječe.

Pričo je žalil.

Posesnik Matjaž Gyergyek v Pečovcih okraj Murska Sobota, je dne 20. jan. pred okrajnim sodiščem v Murski Soboti pričel Ani Andrej tekom zaslišbe zabrusil v obraz, »da hodi po krivo pri-segat pred sodiščem in da je današnja njena izpoved zlagana.« Pred okrožnim sodiščem je bil obsojen radi pregreška po § 104 srb. k. z. na 200 Din. denarne kazni.

Trgovina, obrt in industrija.

Carina na izvoz pšenice znižana. — Finančno-ekonomski odbor min. sveta je v seji 13. t. m. sklenil znižati carino na izvoz pšenice od Din. 1,50 na Din. 0,60 za kilogram. Baje se je zadnji čas vsled previsoke carine premalo izvozilo.

Za katere izvozne predmete je treba osigurati valuto? Za izvoz sledečih predmetov oziroma pridelkov je treba predhodno osigurati valuto pri Narodni banki oziroma njenih podružnicah: za moko, vseh vrst in vse vrste mlevskih izdelkov, 2. za krompirje, 3. otrobi, 4. živo živino, 5. meso in mast, 6. zaklano živino, 7. mesne izdelke, 8. posušeno sadje, 9. predelano sadje razen pekmeza, 10. jajca, 11. cement in 12. kamen za izdelavo cementa.

Prepovedan je izvoz slame in sena sploh. V Italijo je prepovedan izvoz svežega sadja in krompirja brez predhodnega dovoljenja. Istotako je zabranjen izvoz žive živine v Italijo čez postajo Predicola ter izvoz žive živine v Češkoslovaško, razen v slučaju, da je živina namenjena za klanje, kar se mora dokazati s posebnim uverjenjem.

Pristopajte k CMD!

Mihel Zevaco:

Markiza Pompadour.

Zgodovinski roman. — Poslovenja Rosandra.

(Dalje.)

(56)

Zadeva je bila za mladega viteza polnoma jasna, — in na podlagi resnega razmišljanja je prišel do spoznanja, da ima povoda za upanje v tako dobrih okoliščinah. — Malo se je pa tudi silil k radosti. Koliko je že pretrpel v teh malo dneh, odkar je prišel v Pariz. —

Kako se je predručilo njegovo življenje, kak preobrat! —

Prišel je v Pariz, da bi dosegel pokroviteljstvo vojvode Nivernais in posebno pa ono maršala de Mirepoix, na katerega je upal, da mu omogoči prehod iz regimenta Auvergne v regiment kraljevih kavaleristov. Gotovo ni mislil na ljubezen, ko je zajezdil svojega konja, da se poda na dolgo potovanje z pravilnim dopustom in dvomesečno plačo v žepu. —

Mislil je takrat le na slavo in napredovanje, — edine misli, ki morejo navduševati mladega, ognjevitiga častnika, ki upa le na svoj pogum in lepo postavbo, da mu prineseta srečo in slavo. —

A zadostoval je le kratak pogled na jesensko-lepi goljavi v oči mladenke, ki ga je milo pogledala s svojimi globokimi porednimi očmi, — s čemur je dala novo smer njegovemu življenju. —

Evo, to so bile misli, katere je zasledoval vitez d' Assas, ko je stopal po stopnicah v svojo sobo, — slavno številko štirinajst, — odkoder je bil tako lep razgled na jakobinski samostan. —

Kakor smo že omenili, je nameraval počivati eno ali dve uri v naslonjaču. — Navajen na noči brez spanja, kadar je stal na straži, — in potem počitek morja le na goli zemlji, je bil gotov, da bo kratko spanje čisto prenovilo in popravilo njegove trudne ude, ki so v ječi dovolj trpele. —

Vsedel se je torej na naslonjač in že se zapri oči, da bi hitro zaspal, kar je potrkalo na njegova vrata. —

»Naprej! — je rekel na to vitez, kateri se ni ali iz brezskrbnosti ali iz navade nikoli zapiral s ključem. —

Gostilničarka, — lepa Klavdina, je prišla, s pismom v roki. — Sicer pismo ni bilo drugega kot izgovor, — ona je hotela še govoriti z lepim vitezom, — prepričati se, da mu ničesar ne manjka, zdihovali v njegovi bližini, mlo ga gledati, — zadovoljiti njeno sentimentalno, priprosto srce. —

»Tu je jedno pismo za vas, gospod vitez! — mu je rekla. —

»Za mene? — se je začudil d' Assas, ker ni v Parizu poznal nobenega izven grofa du Barry in d' Etiolesa, ki bi tudi vedel za njegov naslov. —

Prinešeno je bilo pismo istega dne, ko ste odšli, prav v hipu, ko ste odhajali iz gostilne, — tekla sem za vami na cesto, a vi ste bili že daleč. — Kar tekli ste, gotovo na kak ljubezenski sestanek. —

Podala mu je pismo, katerega je odprl. — Ali komaj je pogledal podpis, je vstal, šel k oknu, pazljivo prečital in poblede. —

»Pravite, da je ta list došel v trenutku, ko sem odhajal? —

»Da, gospod! — Moj Bog, ali oznanja kako neugodna? —

»In pravite, da ste tekli za menoj? —

»Da, in klicala sem vas, ali vi me gotovo niste slišali? —

»Usodepolni trenutki! —

Obstal je, — prepaden, uničen. — Pismo je bilo od Ivane, ki ga je klicala na pomoč, in katero pismo je bila zaupala Noe Poissonu. —

Ali od tistega dne je prešlo že drugih deset. —

Vitez se je opotekajoč zgrudil v naslonjač. — Lepa Klavdina ga je opazovala in pozabivši ono kal ljubezni, ki se je vzbujala v njenem srcu, je skušala skoraž v materinskem čustvom olajšati tugo viteza d' Assas, mu biti po moči koristna. —

»Draga gospa Klavdina, — jo je mahoma vprašal vitez. — »Kdo je prinesel to pismo? —

»Pri moji veri, gospod, vsaj v tem pogledu imate srečo, — je odgovorila gostilničarka. — »Oni, kateri je prinesel pismo, in katerega ste vi podrl na tla, ker se vam je preveč mudilo, — je hotel

poskušati naše vino, in ker se mu je jako dopadlo, prihaja sedaj vsak dan sem z enim svojih prijateljev, s katerim spraznita lepo število steklenic. — In ravno kar je v gostilni in pije. —

»Tako grem k njemu, — je rekel vitez na to. — »Ali ne, boljše je, da pride on gori, — prosim gospa, pokličite ga, in vi gospa, ki ste tako prijazna in ljubezniva, — se pač lahko zanesem na vas, da me nikdo ne moti pri pogovoru... —

Vsa vzradoščena je pohitela gospa Klavdina poklicat prinašalca pisma, a hip za tem je privedla v sobo ne jednega, ampak dva moža. —

Bila sta to Noe Poisson in njegov ne- ločljivi prijatelj — pesnik Crebillon. —

Vitez je priklimal krčmarici in le-ta je takoj razumela njegov znak ter poklicala v klet: —

»Dve steklenici vina Anjou in dve steklenici šampanjca. —

»Oh, oh, — je emokal Poisson požljivo in odpiral zaspale oči. —

»Štiri steklenice šampanjca bi bilo bolje, — je mrmral Crebillon. —

Mlada postrežnica je že prinesla na mizo steklenice in čaše. — In hip za tem so bili vitez d' Assas, Noe Poisson in Crebillon sami, — nemoteni. —

»Gospoda, kdo od vaju mi je prinesel neko pismo pred kakimi desetimi dnevi? — je vprašal vitez d' Assas. —

»Jaz, — je odgovoril Poisson, — »sedaj sem vas spoznal, ker ste me podrl na tla! —

»Oprostite mi, jako se mi je mudilo! — Ali v spomin na to, blagovolite vi in vaš prijatelj piti z menoj na kraljevo zdravje. —

»Da, vrlo rada, — sta se oglasila oba pijančka soglasno, — in se vsedla brez nadaljnega povabila. —

»Samo, — ko bomo spraznili steklenice, bom prosil vašega prijatelja, da naju pusti sama, ker bi rad z vami samim govoril. —

»To je nemogoče, gospod, — je odvrnil Noe veličastno. —

»Popolnoma nemogoče, — je pritrdil Crebillon in ponudil kozarec. — »Orest in Pilades, Kastor in Polux, — dva prsta jedne roke, — dve srci, ki skupno vtripljeto, — iste misli, iste želje... —

»Dobro torej, naj ostane tako, — je odgovoril d' Assas malo vznemirjeno. — In sam pri sebi je še menil: —

»Kaj bom vendar zvedel od teh dveh pijancev. — Malo ali ničesar sploh! —

»Ta je pa lepa, — je vzkliknil Crebillon, — »to ste res vi, — moj lepi mladenič, katerega sva našla v nezavesti v ulici Bons Enfants, nasproti palače, kamor sva vas prenesla. —

»Ah, vidva sta me nesla v varen kraj! Pijmo, — gospoda, vidva sta prijatelja viteza d' Assasa! —

Nerazdružljiva prijatelja sta se priklonila nekako dostojanstveno. —

»Ali povejta mi, — je povzel živahno vitez, — »ali sta videla, kdo me je bil tako grozno udaril, da sem padel? —

»Ne, videla nisva nobenega, le vi ste ležali bled, — kakor mrtev. — Ulica pa je bila zapuščena. —

»Na vsak način se vam srčno zahvaljujem, — naredila sta mi uslugo, katero ne bom nikoli pozabil, — lahko se zaneseta na mojo hvalečnost! —

»Jako prijazen je, — je pošepetal Crebillon svojemu prijatelju na uho. —

»Da, in postregel nam je z izvrstnim vinom! — je odvrnil Poisson svojemu tovarišu istotako tiho. —

D' Assas je bil malo časa zamišljen, potem pa jima je rekel z glasom, ki se je malo tresel vsled notranje razburjenosti. —

»Gospoda, usluga, katero sta mi storila, me spodbuja, da z vama ogovorim polnoma odkritosrčno, — kakor z dvema prijateljema. — Gospod, — je nadaljeval obrnjen proti Noe Poissonu, — »vaša obleka mi razodeva, da ne morete biti le služabnik one osebe, ki mi je pisala pismo, katero ste mi prinesli. — Ali poznate vi to osebo? — Razumete me dobro, — jo li poznate dovolj, da... —

»Se mi zdi vendar, — ga je prekinil Noe z glasnim smehom. — »Saj je moja hči! —

(Dalje prih.)

Obiskujte

mestni muzej

v Cankarjevi ulici. Odprt vsako nedeljo od 10.—12. ure. Vstopnina 1 dinar.

Gospodarstvo.

g Državna trošarina je nesla v mesecu februarju 325.854.462.57 dinarjev, za 42 mil. več nego je bilo preračunano.

g Začasna pravila o izdajanju carinskih nakaznic. »Uradni list« pokrajinske uprave za Slovenijo št. 27 z dne 20. marca 1923 prinaša določila za izdajo carinskih nakaznic Narodne banke, za plačevanje carin in drugih državnih pristojbin.

g Zagrebački Velesajam od 22. IV. do 1. V. 1923. Zagrebački Zbor upozorjuje sve zainteresirane ovogodišnjega velesajma, da se ove godine ne izdaju nikakove obilježne značke, nego samo legitimacije, kojih ima dvije vrste i to crvene i žute boje. Izlagačima se izdaju isključivo crvene legitimacije, koje imaju na čelu broj stanice, naslov tvrdke i broj rješenja Ministarstva Saobraćaja, po kojemu putuju uz polovinu vozarine na željeznici Kraljevstva SHS. Na unutarnjoj strani crvene legitimacije nalazi se potvrda o dodjeljenom mjestu, sa svima uputama. Naslov tvrdke ne mora i ne može na pr. kod d. d. biti jednak sa potpi-

som posjednika iskaznice, ali vlastoručni potpis na donjoj strani legitimacije mora se slagati sa potpisom donosioca. Svaki izlagač dobiva samo jednu crvenu legitimaciju, a duplikat se ne izdaje. — Žute legitimacije za 50%tni popust na željeznicama, koje vrijede i kao stalne ulaznice za posjetioce velikoga sajma, izdaju se uz cijenu od Din. 40 po komadu. Kod ovih mora biti naslov istovjetan sa vlastoručnim potpisom posjednika.

g Dobava moke. Pri intendanturi Dravske divizijske oblasti v Ljubljani se bo vršila dne 6. aprila t. l. ustmena licitacija glede dobave 385.000 kg pšentčne krušne moke (tipa 80%). Predmetni oglas je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

g Dobava žbljev. Uprava državnih monopolov v Beogradu razpisuje dobavo 40.050 kg raznih žbljev. Ponudbe je vlagati najkasneje do 7. aprila t. l. do 10. ure dopoldne pri načelniku ekonomskega odelenja Uprave državnih monopolov v Beogradu. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

Bremen - New York

Direktne zveze s sijajnimi ameriškimi vladnimi parniki. Nenadkrjljivi glede udobnosti, čistote in prve vrstne hrane. Najhitrejši in najvarnejši parniki.

„George Washington“ „America“ 2525
„President Roosevelt“ „President Harding“

Zahtevajte natančnejša pojasnila in plovno listo štev.

UNITED STATES LINES

Glavno zastopstvo za Jugoslavijo:
Beograd, palata Beogradske zadruge.

Po nedoumanem sklepu božjem je danes ob 5. uri zjutraj v 57. letu starosti po dolgotrajni in mukepolni bolezni, previdena s tolažili sv. vere, za vedno zaspala naša nad vse ljubljena mamica, oziroma babica, tačča, teta itd., gospa

Apolonija Sgerm, roj. Stražišnik

veleposesnica v Vuhredu.

Zemeljski ostanki nepozabne rajnice se bodo v nedeljo, dne 25. marca ob 10. uri dopoldne položili na tuk. pokopališču za zadnjemu počitku.

VUHRED, dne 23. marca 1923.

Franc Sgerm, soprog.

Rudolf, Cilka, omož. Gastner, Marica, Kristi, otroka.

Vsi ostali sorodniki.

588

Alojzij Mule, posestnik v Rušah, naznanja v svojem, v imenu svoje hčerke Josefne, rodbin Reibenschuh in Mule ter vsch ostalih sorodnikov tužno vest, da je njegova ljuba, srčno dobra soproga, oziroma mati, sestra, svakinja, teta in stara teta, gospa

Eliza Mule, roj. Reibenschuh

v soboto, dne 24. marca 1923 ob 8. uri po kratkem, mukepolnem trpljenju in previdena s tolažili sv. vere bogu vdano preminula.

Zemski ostanki nepozabne pokojnice se bodo v ponedeljek, dne 26. marca ob 16. (4. uri popoldne) v hiši žalosti, Ruše 66, svečano blagoslovile in nato na pokopališču v Rušah položili k večnemu počitku.

Sv. rekvijem bo darovan v torek, dne 27. tm. ob 8. uri v župni cerkvi v Rušah.

Maribor-Ruše-Pobrežje, dne 24. marca 1923.

Posebni parte se ne bodo izdali.

598

Mala oznanila.

• **efektna stenografija** in strojevska želi spremeniti mesto. Pismene ponudbe pod „Stenografija“ na upravo „Tabora“.

Slugo (laboranta) in **postrežkinjo** išče lekarna „Pri sv. Anehu“.

Kuhinjska oprema se ceno proda. Tvorinska cesta 24. II. vrata 6.

Moška obleka se po ceni proda. Zrinskega trg 6, soba št. 1.

Hladilnica s pripravo za izdelovanje leda, 10.000 kalorij, skoraj nova in moter na su-povo olje, 6 PS, na meji Jugoslavije, na prodaj. Ponudbe na naslov: Franc Jahl, Graz, Sackstrasse 30.

Amaterji! Fotografске potrebšćine najboljših znamk vedno v zalogi. Atelje Vlasic, Gosposka ul. 28, I. nadst.

Pozor! Prodajam moderne moške obleke, površnike, obleke za ženske in otroke, perilo, čevlje, klobuke, različne pohištvo za spalnice, lep divan, posteljne vložke s konjsko žimo, veliko omare za pisarne, preproge, odeje, „Ringschiff“ šivalni stroj, otroške vozičke, dobro ohranjen glasovir, gosli, flauto, koncertne citre, harmonike, note, usnjati kovčeg, ure, krasen brilantni p-stan, različno zlatnine, antično pohištvo ter razno drugo blago. J. Schmidt, Koroška cesta 18, I. nadst.

Pozor! Kupujem obleko, pohištvo, obuvalo, perilo, stari-ne, ter razno drugo blago. J. Schmidt, Koroška cesta 18, I. nadst.

Lepo posestvo, brez 5 or-lov, obstoječe iz sadonosi-ka, njive, travnika, gozda, hiše in hlevov, na prodaj. Posloj-ja zidana in v dobrem stanju. Cena 550.000 K. A. Gselman, Rošpoh št. 193.

Zamenjam stanovanje 3 sob in kuhinje za 2 večje sobe in kuhinjo v koroškem predmestju ali v bližini Glavnega trga. Naslov pove uprava.

Naznanjam, da sem otvoril v Rošpohu št. 186 pri Mariboru **vinotoč**, ter se cenj občinstvu najljubše priporočam. Josip Milčević.

Menjava stanovanja. Menjam stanovanje, obstoječe iz salona in 3 sob s kopalnico ob Ljud-skem vrtu za 3-4 sobno stanovanje z elektriko. Ponudbe pod „F. L. 34“ na upravo lista.

Lokal na prometnem kraju se odda v najem. Naslov pove uprava.

Za Velikonoč! Med (strd) kg K 110, orehi K 24, nadalje rozine, fino meke, sladkor, kakor vse drugo specerijsko blago po ugodnih cenah v trgovini Ivan Hochmüller, Stritarjeva ulica 5 (magdalensko predmestje).

Gozdno posestvo v bližini mesta, meri 1 in 1/4 orala, za domačo rabo, ter veči in manjši travniki na prodaj. Pojasnila v pisarni K. Troha, Maribor, Slovenska ulica 2.

URE, žepna in stenske, popravlja najsolidnejše tvrdka R. BIZJAK, urar, Gosposka ul. št. 16, Maribor.

Higijenična brivnica se vsem priporoča. Prvovrstna posrež-ba. Vjekoslav Gjurin, Jurčičeva ulica 2.

Kopalna peč v dobrem stanju se kupi. Ponudbe na upravo pod št. 526.

Perilo po najugodnejši ceni prodaja samo B. Veselinović in drug. Maribor, Gosposka ul. 26.

KLUB-BAR.

V nedeljo ob 17. uri

Novost!

Novost!

TANGO-REUNIJA

Plešeta brat in sestra Pečnik.

Mlajšega tekača

ki je dovršil 2 do 3 razrede meščanske šole, sprejme banka v Mariboru. Ponudbe na Glavno pošto, poštni predal št. 26.

Velika izbira vsakovrstnih

ročnih torbic, listnic, kovčkov, gamaš i. t. d.

Gonilni jermeni la vrste od 30-350 mm v zalogi

iv. Kravos, Maribor

Telefon 207 Aleksandrova c. 13. Telefon 207

Dražba telefonskih aparatov.

Dne 29. marca 1923 ob pol 16. uri se vrši v skladišču špedicijske tvrdke „Balkan“ v Mariboru javna dražba 184 komadov dobro ohranjenih, večinoma novih

stenskih telefonskih aparatov.

Pojasnilo daje Slavenska banka d. d., po-družnica v Mariboru.

NEMA PROVALNIKA KOJI BI PROBIO VIDA KOVIĆEV ČELIČNI KAPAK, NITI IMA SUNCA KOJE BI PRODRLO KROZ VIDA KOVIĆEVE SPECIJALNE ZASTORE!

PRVA JUGOSLAVENSKA TVORNIČA ŽALUZIJA ROLETA, DRVENIH I ČELIČNIH KAPAKA I SUNČANIH ZASTORA

G. SKRBIĆ NASLEDNICE

BRAĆA VIDA KOVIĆ ZAGREB IČICA 40. OSNOVANA 1899 GOD.

TELEFON: POSLOVNICA 4-02 TVORNIČA 23-19

AMERIKANSKI

in angleški

Singer šivalni stroji

Singer igle in nadomestni deli. Lastne mehanična delavnica.

Singer olje, niti, svila itd.

Prodaja na obroke.

Singer šivalni stroji Bourne & Co., New York.

Centrala za kraljevino SHS, Zagreb, Marulićeva 5.

Podružnice: MARIBOR, Šolska ulica šte. 2. Zagreb, Karlovac, Varaždin, Osijek, Vinkovci, Bjelovar, Brod na Savi, Subotica, Novi Sad, Ljubljana, Sarajevo, Mostar, Banjaluka, Tuzla, Dubrovnik, Podgorica, Beograd, Kruševac, Niš, Skopje, Veles, Bitolj, Kragujevac, Zaječar in Stip.

Zastopstva so v vseh večjih mestih.

Ne pozabite!

da kupite specerijsko in delikatesno blago najceneje pri tvrdki Vračarič in Šorn, Maribor, Jurčičeva ul. 11.

Reklamna cena: Gnjat (šunka) za Veliko noč Din 48, polenovka Din 36, maslo Din 55, testenine Din 19, fina marmelada iz marilic Din 20-30, kisle kumarce Din 6, razni siri in najfinejši likerji. Gostilničarji dobe popust. Vsak dan sveže kuhana svinjska gnjat.

Podpirajte slovenske tvrdke!

Velika izbira **OBLEKE** Znižane cene

za fantje v vseh velikosti, delavske in modne hlače za gospode priporoča po znatno znižani ceni

F. Veziak, krojaštvo in konfekcija - Maribor, Vetrinjska ul. 17

Obleke na mero izgotovim točno in po nizki ceni.

Perilo, klobuke 2595 78-33

dežne plašče, čevlje, gamaše, dežnike, palice, ter razno modno in galanterijsko blago v veliki izbiri, najceneje pri **JAKOB LAH**, Maribor, Glavni trg 2

Polenovke sveže namočene

se dobe dnevno pri J. Sirk, Glavni trg.

Žage in stroje za obdelovanje lesa

vsake vrste, s tečaji na kroglice (Kugellager) razpošilja takoj iz jugoslov. skladišča prvovrstne kakovosti in po najnižjih tovarniških cenah. Tovarna strojev

Welker-Werke 10-1 2305

Wien XIII., Breitenseestraße 56

Zastopniki se iščejo!

Prva slovenska pekarna

Anton Strausgittl

dediči v Mariboru

se priporoča cenj. občinstvu za najokusnejši rženi, beli in mlečni kruh ter najfinejše pecivo za čaj in kavo.

Semena

vrtnice in sadna drevja, se dobe pri „VRT“, Džamonja in drugovi, družba z o. z., Maribor, Copova ulica. Zahtevajte cenik. 407

Zaradi odpovedi skladišča na Slomškovem trgu

velika razprodaja zalog pohištva in preprog

podjetja

Karel Preis, Maribor, Gosposka ul. 20 (Pirchanova hiša)

Raznovrstno pohištvo, posteljnina, preproge i. t. d. se dobe po znatno znižanih cenah do 1. aprila 1923. — Zelo nizke cene. — Ogljed prost in neobvezen. — Ceniki brezplačno. — Na debelo in drobno.

ARKO COGNAC MEDICINAL

Lastnik in izdajatelj: Konzorcij „Tabor“. — Odgovorni prednik: Rudolf Ozim. — Tiska: Mariborska tiskarna d. d.